

VARJUPAIKADE MTÜ

HAARA KAASA
TASUTA

KÄÄPA ALLI

VARJUPAIKADE MTÜ TÄITSA OMA AJAKIRI

talv 2021 (nr 26)

SELLES NUMBRIS:

- 2020 = 20 000,
- meie varjupaikadest,
- erilistest juhtumitest,
- elust mitme lemmikuga ja paljust muust!

SPECIFIC[®]
toit terveks eluks

Iga 6. kott **SPECIFIC**[™] kuivtoitu **TASUTA!**

SPECIFIC[™] kvaliteetsed kassi- ja koeratoidud on müügil loomakliinikutes ja e-poes www.specific.ee

Jälgi meid: @specific.eesti

Toimetajalt

Hea lugeja!

Pöördun Sinu poole traditsiooniliselt, sest samuti traditsiooniliselt võtab aasta esimene ajakirjanumber kokku seljataha jäänud aasta.

Eessõna kirjutama hakates mõtlesin, et kuna kirjutame oma eelmise aasta tegemistest-toimetamistest ja toome teie ette tulemused, siis tegu on 2020. aastat kokkuvõtva arundega. Sõna "aruanne" aga tekitab minus imeliku tunde. Just - tunde. Me kõik oleme võimelised tunnetama ja seda teevad ka loomad. Me kõik oleme emotsionaalsed ja seda on ka loomad. Selleks, et oma tööd hästi teha, peame hoidma pea külma ja südame sooja. Selleks, et esitleda töö tulemusi, peame koguma statistikat ja näitama erapooletuid numbreid. Aga nende numbriliste tulemuste vaatamine tekitab minus ühe suure tunde, nimelt sügava tänutunde. Tahangi nüüd öelda hoopis seda, et selle aasta esimene ajakirjanumber on sügav kummardus ja tänu Varjupaikade MTÜ annetajatele, toetajatele, sponsoritele, koostööpartneritele, töötajatele ja vabatahtlikele. Meie tulemused loomade abistamisel sünnivad tänu teie panusele. SUUR AITÄH!

Hea lugeja, Sulle soovin toredaid hetki ajakirja seltsis ja loodan, et leiad huvitavat materjali, mis näitab laiemalt lemmikloomade maailma ja meie tegemisi selles.

HEAD LUGEMIST!

ANNELI MATSI
Käpa All projektijuht

Foto: erakogu

Käpa All on Varjupaikade MTÜ ajakiri, mis ilmub kolm korda aastas. Ajakiri levib elektrooniliselt ja piiratud koguses tasuta jagatavana paberkanalil.

Soovid värskaid teateid otse e-postkasti?

Liitu uudiskirja saajatega meie kodulehel varjupaik.ee.

Annetuskonto Varjupaikade MTÜ, IBAN EE561010220068203017

Annetustelefonid 900 7000 - 5 eur, 900 7125 - 25 eur

Väljaandja Varjupaikade MTÜ. Projektijuht Anneli Matsi, tel 5386 9060.

Põgus sissevaade

Veider hea 2020. aasta	4
Veidral aastal veidrad kuud	5
Veidral aastal läbi aasta	9
Meie varjupaikades aastal 2020	11
Meie raudvara Lilian	19
Heatahtlikult ja vabalt	22
Varjupaikade MTÜ inimese mõõde	25
Aitäh, suure südamega annetajad!	27
Uus reaalsus	29
Mida toob kevad?	33
Kantreküla sügavusse peidetud segasummasuvila	36

Käpa All väljaandmist toetab

Your Pet, Our Passion.®

Meie infokanalid

 Varjupaikade MTÜ

 www.varjupaik.ee

 @varjupaikademy

 info@varjupaik.ee

 @VarjupaikadeMTY

Väljaandmine toimub vabatahtlike kaasabil. **Soovid olla kaasautor?** Kui sul on eelnev kirjutamiskogemus ja soovid kirjutada lemmikloomadest ja nende pidamisest, kirjuta palun anneli.matsi@varjupaik.ee.

Kaanel Tallinna loomade varjupaiga vahva kutsikas

Kaanefoto autor Moment Pildis

Peatoimetaja Anneli Matsi

Keeletoimetajad Sigrid Sünd, Tiina Tanner

Reklaamimüügi assistent Karl Erki Jürgen

Kujundus Mandariin OÜ, www.mandariin.ee

Liisbet 900 päeva koduootust

Fotod: Andrus Tamm, Moment Pildis

Veider hea 2020. aasta

Varjupaikade MTÜ eelmise aasta tegemisi kokku võttev lugu sai väga vastuolulise pealkirja. Igaüks taipab juba ilmselt, miks. Kui aasta alguses oli kõik nagu tavaliselt ja kuskil kaugel-kaugel midagi toimus, siis oli kuidagi äkki pandeemiareaalsus siin, kohapeal, kodus. Kõik muutus väga ruttu ja teadmatus oli hirmutav. Mis saab edasi? Kas varjupaigad saavad loomi täis, sest enam ei võeta endale lemmikloomi? Kas lemmikloomad levitavad viirust? Mismoodi korraldada varjupaiga tööd? Kerkis esile tuhat küsimust, mis ootasid vastuseid. Siin kehtis hästi eesti vanasõna, et aeg annab arutust.

Veidral aastal veidrad kuud

Kokkuvõtete kuu

Jaanuaris aitasime koju 204 looma: 70 koera, 133 kassi ja ühe pisilooma.

01

Jaanuaris, kui Hiinas toimuvast alles väga vähe räägiti, tegelesime meie numbrite kokkuvõtmise ja aruandlusega. Muidu ju ei tea, kuidas meil on läinud ning ei oska teha plaane edaspidiseks. Varjupaikades oli talv üldiselt vaiksem aeg. See oli hädavajalik pärast tormilist detsembrit, mil käis hoogne pühademelu ja koju sai palju loomi. Nii me siis jaanuaris sättisime sihti, pidasime plaani ning nokitsesime eelarve ja statistika kallal.

Sabaga sõbra kuu

Veebruaris aitasime koju 175 looma: 62 koera ja 113 kassi.

02

Veebruaris tähistasime oma varjupaikades üle Eesti sõbrakuud kampaaniaga "Sõpra tunnend sabast!", et väärtustada inimsuhete kõrval ka suhteid loomadega. Iga kassiga, kes leidis veebruaris uue kodu, andsime kingitusena kaasa transpordiboksi, millega loom varjupaigast turvaliselt koju toimetada. Nii

kassile kui ka tema uuele perele on ohutum, kui kass on sõidu ajal selleks ette nähtud boksis, mitte süles või autos lahtiselt. Ka hiljem on transpordiboks vajalik, näiteks selleks, et viia kass vähemalt üks kord aastas loomaarsti juurde. Uutesse kodudesse reisis turvaliselt 94 kassi.

21. veebruaril sai Varjupaikade MTÜ 13-aastaseks - tähistasime seda igas varjupaigas tordisöömisega.

Suure ehmatuse kuu

Märtsis aitasime koju 136 looma: 47 koera ja 89 kassi.

03

Märtsi alguses sai selgeks, et tundmatu haigus on kohal. Kui alguses oli kõik ebamäärane, siis kuu keskel läks maailm lukku ja hirm oli suur. Tegelikult töötasime edasi nagu tavaliselt, aga muutus oli tuntav. Mis oli siis teisiti? Varjupaikades oli vaikne, sest ei toimunud tavakülastust e varjupaigas käimist, et loomi niisama vaadata. Karantiiniaeg näitas selgelt, kui hästi mõjub neile see, kui varjupaigas on vähem inimesi ning keskkond on vaikne ja rahulik. Loomad, kes olid varem hirmunud ja peitsid ennast, hakkasid end avama ja näitama ning tänu sellele leidsime neile uued kodud. Saime kinnitust oma teadmistele, et elu varjupaigas peab lähema ainult loomade heaolust. Korraldasime oma töö ümber selliselt, et kõik, mis hõlmab info jagamist, et lemmik jõuaks vanasse kodusse tagasi või leiaks uue kodu, saaks ära teha tänapäevaste infokanalite kaudu.

Avaldasime olulist infot lemmikloomamomanikele, sest meile hakati helistama murega, kas haigus levib lemmikloomade kaudu. Samuti andsime nõu, kuidas sättida kodus asjad nii, et ei tuleks ette ootamatusi seoses oma loomaga jne.

Märtsis alustas tööd aasta alguses tehtud otsuse põhjal meie organisatsiooni jaoks uus inimene - *fundraiser*, kellele panime suured ootused annetajate baasi laiendamise, lisarahastuse ja -toetajate leidmise osas. Üldisest olukorrast tingituna jäime hingevärinal ootama, mis juhtuma hakkab. Aastakokkuvõttes oli otsus õige ja tulemused väga head (vt lk 27).

Ilmus aasta esimene meie oma ajakiri Käpa All nr 24, kus kirjutasime 13 000 uuest kodust, sellest, mis toimus ja mis ootab ees, annetamise heast tavast, kassipojahooajast ja paljust muust.

Raske naljakuu*Aprillis aitasime koju 157 looma: 49 koera, 106 kassi ja kaks pisilooma.*

Raskel ajal võib olla keeruline nalja teha, kuid naljast saab abi. Nii ilmus 1. aprillil uudiskirja eriväljaanne, kus tutvustasime uut personaalset kõuchingut, klassikalist massaažit, Kucci moeb-rändi ja muud.

Saime esimese koroonatagasilöögi, sest ära jäi traditsiooniline ja juba eelnevalt kokkulepitud varjupaigaloomi toetav Südamesõbra kampaania.

Esimesed pandeemiaohvrid Reks ja Piiraat, kes kaotasid majanduse kukkumise tõttu töö- ja elukoha, leidsid Tallinna loomade varjupaigas ajutise kodu. Just ajutise, sest mõlemale koerale leidsime uue kodu.

16. aprillil kuulutas Rakvere linnavalitsus välja riigihanke varjupaigateenuse osutaja leidmiseks tähtajaga 22. aprill. Varjupaikade MTÜ esitas ainsana pakkumuse, kuid see lükati tagasi, sest pakkumuse hind arvati liiga kõrgeks. Pakkumust esitades pidasime silmas kõiki teenuseid ja töid, mida riigihankes pakkujalt nõuti ja pakunud õiglase hinna. Riigihankel pakkumust tehes peame arvesse võtma, et meile kohanduvad kõik seadused ja normatiivaktid, mis puudutavad meie tööd ja teenusepakumist. 28. aprillil saime teate, et kahe päeva jooksul tuleb varjupaiga ruumid vabastada. Keeruline oli, aga 1. maiks oli plats puhas. Virumaa varjupaigaasukad - kolm koera ja kümme kassi - kolisime ümber Tallinna loomade varjupaika koduotsinguid jätkama. Üle Linna Vinski (pildil) on üks koertest, kes Tallinnasse sõitis - 8 kuud otsisime talle uut kodu ja leidsime selle detsembris.

Kohanemise kuu*Mais aitasime koju 156 looma: 51 koera, 102 kassi ja kolm pisilooma.*

Mai alguses tõdesime, et eriolukord on varjupaikades läinud oodatule risti vastupidi: loomi jõudis varjupaikadesse vähem, kuid uusi kodusid olime leidnud sama palju kui tavaliselt. Liisbet on koer, kellele otsis Valga loomade varjupaik uut kodu ei rohkem ega vähem kui 900 päeva ja mais lõpuks selle leidis. Tegelikult püüdleme selle poole, et ükski loom ei peaks olema varjupaigas kauem kui hädavajalik. Koroonaaeg võimaldas leida kodusid just nendele loomadele, kes olid jäänud mingil põhjusel varjupaikadesse kauemaks.

Ühiskond hakkas toibuma ja uue olukorraga kohanema ning leiti uusi viise, kuidas toetada kodutuid loomi. Toimus virtuaalne *house*-muusika pidu Beats For Pets, kus kutsuti andma oma panust Eesti kodutute loomade toetuseks Varjupaikade MTÜ kaudu.

Eesti esireket Anett Kontaveit pälvis Föderatsioonide karikasarjas Fed Cup Hearti auhinna, mis antakse mängijatele, kes on oma riiki silmapaistvalt esindanud. Tiitliga kaasneva 2000 USA dollari suuruse tšeki otsustas Anett annetada Varjupaikade MTÜle.

Kevadise suurpuhastuse pidime tegema oma jõududega, sest traditsioonilisi kevadtalguid korraldada polnud võimalik. Korraga kõike ei jõudnud, aga tasapisi sai igalpool tiir peale tehtud.

Kassipojahooaeg algas mai lõpus ja väljakutsete ning varjupaikadesse jõudvate kasside arv suurenes hüppeliselt.

Ümberharjumise kuu*Juunis aitasime koju 118 looma: 38 koera, 79 kassi ja ühe pisilooma.*

Et olukord hakkas juunis normaliseeruma ja inimesed jälle ringi liikuma, siis pidime pidevalt tegelema selgitustööga. Jagasime infot ja selgitasime, et karantiini ajal väljatöötatud varjupaikade külastuskord, mis eeldab telefoni teel etteregistreerimist, on uus normaalsus ja kehtib ka edaspidi, sest kord sai välja

töötatud loomade heaolu ja üldist turvalisust arvesse võttes. Alguses tekitas see inimestes segadust ja etteheiteidki - *miks ei saa loomi niisama vaadata?*, kuid näidates olukorda loomade vaatevinklist, suhtuti sellesse arusaavalt ja mõistvalt.

Ilmus aasta teine meie oma ajakiri Käpa All nr 24, kus olid lood ja artiklid esimestest pandeemiaohvritest, eesliini inimestest, ühiskonna hoiakutest, ühest rännumehest ja paljust muust.

07

Tuurit-tuurit kuu

Juulis aitasime koju 176 looma: 41 koera, 134 kassi ja ühe pisilooma.

Kassipojahooaeg kogus tuure ja tõdesime jätkuvalt, et aastatega pole mitte midagi muutunud - kassid, kassid, kassid - ja töötajad jooksid varjupaigaloomi talitades tallealused tuliseks.

Meie töö kodutuks jäänud loomade abistamisel sõltub annetustest. Et annetamine mõnusalt lihtne ja mugav oleks, tulime oma potentsiaalsetele toetajatele veelgi lähemale ning hakkasime üritustel käima. Meie vabataht-

like annetuste kogujate lentsalk andis juulis avalöögi Summer in the City muusikafestivalil Dagö ja Smilersi kontserditel, millele järgnesid kohe Tallinn International Dog Show ja Eesti-Läti tenniseturniir.

Tunnustuse kuu

Augustis aitasime koju 177 looma: 45 koera, 131 kassi ja ühe pisilooma.

Pärnu volikogu andis silmapaistva panuse eest linna teenetemärgi 16 inimesele, kelle seas oli meie projektijuht Anneli Matsi. Teda tunnustati Pärnu loomade varjupaiga eestvedamise ja arendamise eest linna teenetemärgiga nr 127. See oli tunnustus kogu ühingule.

Esimest korda korraldasime varjupaigaasukate toetamiseks internetioksjoni. Tennisefännid said oma hobiga ka head teha, sest panime oksjonile Eesti esireketite Anett Kontaveiti, Kaia Kanepi, Vladimir Ivanovi ja Jürgen Zoppi autogrammidega Team Estonia särki.

08

Kalendrite kuu

Septembris aitasime koju 192 looma: 64 koera, 127 kassi ja ühe pisilooma.

Nunnusid kassi- ja koerapilte pole ju kunagi liiga palju ja kalender on ka üks igati vajalik asi. Septembris hakkasime Hooandjas hoogu andma meie iga-aastasele heategevuskalendriks, mis sai kokku pandud meie oma varjupaikade loomadest. Nende ilusad ja toredad pildid näitasid, et kõik loomad on armsad, ka varjupaigaloomad.

Ilmus ka Kuma Suur koera- ja kassikalender, mille ostuga sai toetada kodutuid loomi. Igalt kalendriks annetas Kuma 10 senti Varjupaikade MTÜle kodu kaotanud loomade eest hoolitsemiseks.

09

Musta kassi kuu

Oktoobris aitasime koju 271 looma: 38 koera, 231 kassi ja kaks pisilooma.

Head asjad väärivad kordamist. Oktoobris tähistasime juba seitsmendat aastat musta kassi kuud, mil kuues loomade varjupaigas üle Eesti sai võtta musta kassi tavapärase 35-eurose loovutustasu asemel sümbolise ühe euroga. Kampania keskendus mustadele kassidele, sest neile on teistest keerulisem uut kodu leida ja nende varjupaigas viibimise aeg venib sageli väga pikaks. Kampaniaga liitus ka Kalevi šokolaadibränd Nurr, mis kinkis varjupaigakassidele ühe sendi igalt oktoobris ostetud tootelt. Lisaks tõi Nurr oktoobris Kalevi kommipoodidesse ja e-poodi müüki spetsiaalse annetusšokolaadi, mille müügitulu läks täies ulatuses kassidele. Kuu aja jooksul leidis endale kodu rekordiliselt 86 musta või must-valget kassi.

Rahvusvahelisel loomakaitsepäeval, 4. oktoobril andsime üle järjekordse Varjupaikade MTÜ söakuse preemia Elmo, mille pälvis Veterinaar- ja toiduameti loomatervise ja -heaolu osakonna loomakaitse juhtivspetsialist Ainike Nõmmisto. Elmo on tunnustus silmapaistvale ametiisikule, kellega meil on olnud õnn viimase aasta jooksul koostööd teha.

Lemmikloomatoidu kaubamärkide Whiskasi ja Pedigree algatatud sõbralikul hääletusvõistlusel "Kass või koer?" selgus, et eestlased on kassirahvas. Rahvusvahelise loomakaitsepäeva tähistamiseks annetas loomatoidutootja Mars erinevatele Eesti loomade varjupaikadele, sh meile, kokku 7 tonni lemmikloomatoitu.

Et loomi ikka paremini aidata - just erivajadusega loomi, kes tunnevad endast hoiukodus paremini -, võtsime vabatahtlike hoiukodude efektiivsemaks haldamiseks kasutusele vabatahtlike kaasamise äpi Zelos.

10

5+ koerte kuu

Novembris aitasime koju 249 looma: 59 koera, 184 kassi ja kuus pisilooma.

Novembris tähistasime teist aastat vanemate koerte kuud. Sel kuul julgustasime inimesi andma uut võimalust eakamatele koertele. Üle viieaastaseid koeri peetakse sageli uue kodu pakkumiseks liiga vanaks. Kirjutasime eakamate koerte eelistest ja tutvustasime kuutteist varjupaigaasukat. Tõime esile tagatised, mille saab inimene varjupaigast vanema koera võtmisel. Kampania abil läksid uude koju viis eakat koera, kes said kaasa väärtusliku kingituse Royal Caninilt.

Hooandja abiga valmisid meie heategevuskalendrid ja Itella Smartpost aitas need hooandjatele toimetada.

Tundsime, et jõulud lähenevad, sest toetajad lükkasid käima mitmed varjupaigaloomade abistamise kampaniad.

Novembris kuulutas Tallinna linnavalitsus välja riigihanke „Tallinnas hulkuvate loomade püüdmise ja varjupaiga pidamise teenuse tellimine“. Meie pakkumus tunnustati tingimustele vastavaks ja edukaks. Varjupaikade MTÜ pakkumus, mis oli ainus laekunud pakkumus, oli hindamise kriteeriumide järgi kõige soodsam, kuna esitatud pakkumuse maksumus oli madalaima hinnaga. Selle tulemusena tegutseme järgmised viis aastat lemmikloomi aidades Tallinna linnale kuuluvates varjupaigahoonetes.

Novembris panid Eesti veterinaarmeditsiini üliõpilased meiega koostöös käima kampania „Jõulupuu loomadele“. Erinevatesse paikadesse üle Eesti pandi püsti kuusekesed, mida ehtisid varjupaikades kodu ootavate loomade pildid, eesmärgiga lemmikud koju aidata või rahaliselt nende pidamist toetada.

Ilmus aasta kolmas meie oma ajakiri Käpa All nr 25, kus jätkus järjepääd meie varjupaikadest, ilmusid artiklid kolmest musketärist ja sellest, mida koerad tegelikult tahavad, zoonoosidest ja paljust muust.

Tänutunde kuu

Detsembris aitasime koju 223 looma: 56 koera, 166 kassi ja ühe pisilooma.

1. detsembril võtsid kümned vabähen-dused üle Eesti ette erinevaid tegevusi, et koguda annetamistalgutel annetusi ühiskondlike probleemide lahendamiseks ning kutsuda inimesi üles endale olulist valdkonda toetama. Meie tutvustasime nii kodulehel kui ka Facebookis erinevaid võimalusi varjupaigaloomade abistamiseks.

Portaalil lemmikloom.delfi.ee käivitus Delfi ja Varjupaikade MTÜ ühisprojekt Koduleidja, mille raames otsisime hoolitsevat kodu 25 armsale loomale, kellest 14 saidki uutesse kodudesse. Kass Silver (pildil) oli üks Koduleidjatest, kes ootas oma võimalust üle kolme aasta ja sai lõpuks koju.

Toimus Anett Kontaveidi võistluskostüümide heategevuslik oksjon, mille tulu läks varjupaigaloomade kiibistamiseks.

Jätkusid meie heade sõprade kampaniad varjupaigaasukate toetuseks.

Rahvusvahelisel vabatahtlike päeval, 5. detsembril tänasime oma suurt ja ägedat vabatahtlike peret. Andsime Varjupaikade MTÜ aasta vabatahtliku tiitli Marten Laurile, kes on hoolitsenud meie organisatsiooni näo eest juba 9 aastat. Nimelt kujundab Marten meie ajakirja Käpa All ja aitab ka muude jooksvate kujundustöödega - plakatid, flaietid, sildid jne, mille maht on aasta-aastalt kasvanud. Organisatsioonile on väga oluline, et meil on oma nägu ja oleme äratuntavad.

Veidral aastal läbi aasta

Läbi aasta toimus meie kodulehe varjupaik.ee arendamine.

Nüüdseks on koduleht funktsionaalsem ja kasutajasõbralikum. Info loomade kohta on esmapilgul paremini haaratav ja edasi saab liikuda konkreetse looma loo juurde. Parema nähtavusega on ka annetajatele suunatud info ning annetamine on võimalik mitme erineva pangalingi kaudu või muul viisil. Meil on varjupaigaasukatelt kogunenud hea pildipank ja nii on kodulehel kasutatud fotod enamasti meie loomadest.

Läbi aasta tegelesid meie töötajad õppimise ja eneseharimisega,

et arendada oma professionaalsust ja olla oma töös veel paremad. Koroona-aasta tegi siin omi korrektuure ja esitas põnevaid väljakutseid. Kui kontaktõpe ära kadus, võeti päris ruttu kasutusele tänapäevased lahendused ja koolitamine kolis veebikanalitesse. Mõne valdkonna puhul on see isegi hea, sest nii hoiab kokku aja, mis enne kulus

sõidu peale teises linnas toimuvale koolitusele. Kõike aga läbi juhtmete ei aja ja inimlik kontakt on vajalik sünergia tekkimiseks.

Et meie varjupaikade juhatajad on jõudnud loomade juurde väga erinevatelt elualadelt või siis hoopis pika varjupaigastaaži jooksul ametiredelil tõusnud, siis nende arengu toetamiseks

viisime läbi sisekoolituse “Spetsialistid juhiks”, mis toimus oktoobris. Ajastus oli väga hea, sest ei olnud kaugel aeg, kui saabus pandeemia teine laine, mil kontaktõppe korraldamine ei oleks olnud võimalik. Väga hea ja tulemusliku

kahepäevase koolituse pani spetsiaalselt meie eripärast tulenevalt kokku ja viis läbi vabatahtlikuna professionaal Pille Maide, kes on oma 30-aastase staaži jooksul juhtinud Eesti tipp-firmade meeskondi. Lisaks õppisid juhatajad detsembris tagasiside andmist ja vastuvõtmist, mis on oluline igapäevatöös, aga seda juba veebi vahendusel.

Ilgas varjupaigas peavad olema töö-

tajatel oskused kriisisituatsioonides käitumiseks ja nii said kaks töötajat esmaabiandja väljaõppe ning üks töötaja täiendas oma teadmisi tuleohutuse valdkonnas.

Tallinna loomade varjupaiga juhataja õppis isikuandmete töötlemist avaliku teabe seaduse alusel ja sama varjupaiga veterinaar, kes on ka meie töökeskkonnavolinik, sai vajalikke teadmisi töökeskkonnavoliniku töötervishoiu- ja tööohutusalasel koolitusel.

Üldjuht haris ennast SCOPE'i koolitustel vabaihenduste üld- ja finantsjuhtimises ning projektijuht, kes on ühtlasi sukeldunud koerte hingeelu paremasse tundmisse, osales Eesti Maaülikooli seminaril “Fear and welfare in dog. Animal Assisted Interventions and Animal Welfare”.

Ka juhatusel liikmed ei saa loorberitel puhata, vaid peavad ajaga kaasas käima, mõtlema organisatsiooni arendamisele, tundma kehtivat seadusandlust ja palju muud. Et mitte olla loll juhatusel liige, siis osaleti Juhatusel Kompetentsikeskuse koolitusel “Milline on loll MTÜ juhatusel liige ja kuidas sellist tiitlit vältida?”. Veel hariti ennast teemadel “MTÜ arengukava koostamine” ja “MTÜ kommunikatsioon ja

Vähe teada on ka fakt, et oleme kriminaalhooldusosakondade lepingupartner ja meie erinevates varjupaikades on võimalik teha ühiskondlikult kasulikku tööd.

dokumendihaldus". Samuti võeti osa Viljandi-, Lääne- ja Pärnumaa MTÜde talvekoolist.

Läbi aasta ilmutab meie organisatsiooni ajakiri Käpa All - märtsis, juunis ja novembris. Viimase numbril ilmumine oli järjekorras 25-s. Oleme selle üle päris uhked. Kui esimene uudiskiri 2011. aasta sügisel ilmus, oli ta veel päris oma nimeta ning kuulutati välja suur nimekonkurss. Teine number ütles "tere tulemast käpa alla" ja originaalset nime Käpa All kannab ajakiri uhkelt edasi. Vahepeal ainult elektroonilisena ilmunud uudiskirjast on välja kasvanud ajakiri, mille eksklusiivne trükitud tiraaž 1000 eksemplari jagatakse välja tasuta, et meie tegemised, lood varjupaigaloomadest ja vajalikud teadmised lemmikloomapidamisest jõuaks võimalikult paljude inimesteni. Säilinud on ka võimalus lugeda ajakirja meie kodulehelt. Ajakirja väljaandev meeskond on kasvanud ja abikäppasid on palju. Nii on meil vabatahtlikud kaasautorid, fotograaf, kujundaja, keeleteimetajad ja reklaamimüügi assistent. Ajakirja Käpa All sponsor on Purina ning mitmed firmad toetavad meie tegemisi ajakirja reklaampindade ostmisega.

Läbi aasta olime meedia huviorbiidis. Meediakajastusi Varjupaikade MTÜ tegemiste kohta oli palju - meist kirjutati 183 korral või rohkemgi, sest kõik kajastused ei jõua meieni: jaanuaris 19, veebruaris 16, märtsis 15, aprill

lis 15, mais 12, juunis 3, juulis 9, augustis 11, septembris 14, oktoobris 29, novembris 20 ja detsembris 20 korral. Kui arvutada aasta keskmine, siis kirjutati meist lausa üle päeva.

Seda on isegi veidi rohkem kui eelmisel aastal ja selle üle on ainult hea meel, sest ei saa salata - mida rohkem me pildis oleme, seda rohkem on varjupaigaloomad fookuses ja seda rohkem saavad loomad abi.

Läbi aasta teeme loomade abistamise nimel koostööd teiste loomapäästeorganisatsioonidega. Sel aastal saatsime teistesse organisatsioonidesse uut kodu ootama 158 looma. Aasta aastalt see arv suureneb ja näitab, et ühiselt suudame veel rohkem loomi aidata.

Läbi aasta oleme koostööpartneriks erinevatele riiklikele institutsioonidele. Põllumajandus- ja toiduameti (PTA) loomatervise- ja heaolu osakonnalt võtame vastu ja paigutame oma varjupaikadesse erasikutelt väärkohtlemise tõttu võõrandatud lemmikloomad. Aitame elu hammasrattaste vahele jäänud lemmikud uuele elule - teeme kõik veterinaarsed protseduurid, hoolitseme ja hoiame, sotsialiseerime ning otsime neile uued kodud. 2020. aastal oli selliseid lemmikloomi kokku 55. Lisaks teeme PTAga koostööd marutaudi leviku ennetustöös - oleme koerte ja kasside marutaudi vastase vaktsineerimise teenuse osutaja.

rimise teenuse osutaja.

Tänu koostöölepingule Töötukassaga saavad arvel olevad töötud teha varjupaikades vabatahtlikku tööd. See võimaldab inimesel olla jätkuvalt aktiivne ja säilitada tööharjumust. Töötukassa vabatahtliku töö päevi kogunes 2020. aastal kokku 262.

Vähe teada on ka fakt, et oleme kriminaalhooldusosakondade lepingupartner ja meie erinevates varjupaikades on võimalik teha ühiskondlikult kasulikku tööd. Nii on seadusega pahuksisse läinud inimestel võimalik anda oma panus kohaliku kogukonna hüvanguks. 2020. aastal tehti meie varjupaikades ühiskondlikult kasulikku tööd kokku 1717 tundi, mis on pea aasta jagu tööpäevi.

Samuti on meil koostöökokkulepe Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi ja ennetusteenuste osakonnaga, et vägivalla ohvriks langenud naised saaksid oma lemmiklooma varjupaika tuua.

Kokkuvõtteks saab öelda, et oli küll veider, aga hea aasta, sest kõik on hea, mis hästi lõpeb.

Peaasi, et kõik on positiivne: saime abistada väga paljusid lemmikloomi, mis on positiivne; ühing on jätkusuutlik ja me viime ellu oma eesmärgid, mis on positiivne; töötajate koroonaproovid on jätkuvalt negatiivsed, mis on positiivne. Lõpetuseks koroonaaasta hüüdlause: Olgem positiivsed, kuid jäägem negatiivseteks!

Tervislik toiduvalik teie lemmikutele

Teraviljavabad rohkelt värsket liha sisaldavad kuivtoidud ja konservid

Otse koju kätte > www.kuivtoit.ee

Meie varjupaikades aastal 2020

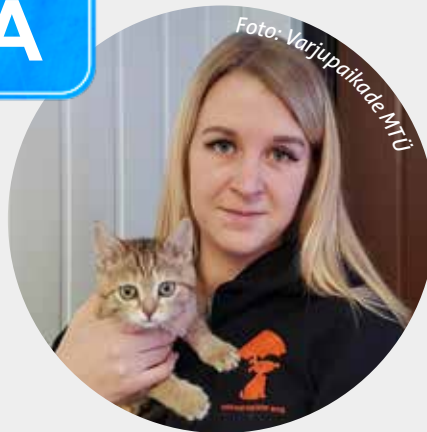
LÄÄNEMAA

Möödunud aastal otsisime uue kodu 12 koerale ja 86 kassile, kirjutab Helina Alp, Läänemaa loomade varjupaiga juhataja.

Uue omaniku leidmiseks neile loomadele kulus keskmiselt 79 päeva, sellest ajast 14% eest tasusid kohalikud omavalitsused ja ülejäänud aja saime loomi hoida tänu meie annetajatele. Tagasi koju aitasime 5 koera ja 8 kassi. Loomade omanikega taasühendamiseks kulus meil keskmiselt 3 päeva. Käisime 116 väljakutsel, võtsime vastu 1583 telefonipöördumist, tegime 80 vaktsineerimist, kiibistasime 84 looma, steriliseerisime või kastreerisime 55 looma.

Lisaks igapäevasele loomade eest hoolitsemisele peame tegelema varjupaiga korrashoiuga. Vanu soojakuid tuleb remontida, et need suudaks meid edasi teenida. Nii saigi karantiinisojaku välisvooder uue vastu välja vahetatud ja ka mädad põrandalauad nõudsid väljavahetamist, muidu oleks võinud jalg põrandast läbi vajuda. Siseruumides tegime sanitaarremondi - uuendasime sein- ja põrandakatteid. Pärast seda said vabapidamistubade kassid endale uued seinapesad ja turnimisvahendid. Samuti kohendasime kasside väliaedikuid, kus parandasime katust ja õlitasime põrandaid. Talveajale ette mõeldes sai ühte soojakusse paigaldatud õhksoojuspump ja teistes välja vahetatud igivanad elektriradiaatorid, et kassidel soe oleks. Koerteaedikute juures on väikest sätimist ja lappimist kogu aeg.

Mina asusin juhataja ametipostile 1. septembrist. Eelmine juhataja Kaja, kes oli varjupaiga loomise juures, andis endast viie aastaga kõik ja tundis, et on

õige aeg kogemused ja suurem vastutus nooremale üle anda. Samas jätkab ta osakoormusega loomade hooldajana. Aitäh, Kaja, suure töö eest!

Ise olen vabatahtlikuna olnud varjupaigaga seotud selle loomisest saadik. Loomad on mulle meeldinud lapsest saadik ja minu jaoks oli loogiline samm võtta vastu põnev väljakutse ning tulla täiskohaga tööle. Juhataja vahetusega ei ole töökorralduses midagi muutunud, pigem on koroonaaeg õpetanud inimesi varjupaika helistama ja kohtumisi kokku leppima. Tundub, kui inimesed on rohkem kodus, siis avavad nad oma ukse ja südame varjupaigaloomadele. Kasse liigub uutesse kodudesse palju ja see on tore, ka vanad olivad on nüüdseks kodus.

Aasta kõige erilisemaks juhtumiks pean meie koera Kiku lugu.

Anname Kikule aega

Juunis saime mitmeid teateid Kirimäe küla kandis ekslevast suurest koerast. Kuu aega tegelesime tema püügiga ja lõpuks saime koera varjupaika toimetatud. Ta oli hulkuma läinud ühest Väike-Lähtru majapidamisest, kus peeti koos ligi 30 koera, kes seal omavahel paljunesid ja eksistentsi eest võitlesid. Alguses oli Kiku väga arg ja inimesi lähedale ei lasknud, aga õnneks ei kutsunud tema hirm esile agressiivset käitumist.

Kui Kiku oli pea kaks kuud varjupaigas olnud, panime tähele, et ta on kõvasti kosunud - koera vöökoht oli kenasti ümar ja trimmis. Esimese hooga rõõmustasime, et koer on heas toitumuses, kuid ühel päeval oli Kiku kõht alla vajunud ning siis oli selge, et on oodata kutsikaid. Varsti oligi Kiku kuue kutsikaga uhke koeramamma. Need olid Läänemaa varjupaiga ajaloos esimesed kutsikad, kes kohapeal sündisid. Alguses olid kutsikad peidus, kuid kasvades hakkasime neid nägema. Kiku usaldas meid juba nii palju, et lasi meil vahvate päntajalgadega rahulikult tegeleda.

Kutsikatest sai Kiku päästerõngas, sest tänu neile hakkas ka pelglik Kiku tasapisi meiega suhtlema ja lasi endale mõnikord paigi teha. Kõik kutsikad on nüüdseks uutes kodudes, kuid mamma ise pole uue pere jaoks veel valmis. Eelnev elukogemus on olnud traumeeriv ja Kikuga tuleb veel palju suhelda ja tegeleda, et usaldus inimese suhtes kasvaks nii suureks, et ta oleks järgmiseks elumuutuseks - uueks koduks - valmis.

Usalduse kasvatamine käib tasapisi - koera mitte survestades ja tema tunnetega arvestades. Selleks kõigeks läheb lihtsalt aega.

Pöialpoiste päästeprojekt

Võib üsna julgelt oletada, et enamikule inimestest meeldivad kutsikad ning nad viiksid mõne meeleldi omale koju. Sest ega see looma eest hoolitsemine ju keeruline pole, eks? Ometi käib uue pereliikme lisandumisega kaasas lisaks rõõmule ka suur vastutus ja hulk kohustusi, mis mõnel inimesel on ununenud või hoopis teadmata, eriti kui loomas nähakse pereliikme asemel asja. Nii juhtus viie vabra kutsikaga.

Kui peremees varjupaika teatas, et tal on kutsikad, kellele kiiremas korras tuleb uued kodud otsida või vastasel juhul saadetakse nad merekooli, kiirustasime kohe kohale. See kõik toimus detsembris, pühade ajal, mil enamus inimesi olid perega kodus ja nautisid rahulikku jõuluaega - ometi teame, et aega võib selliste väljakutsete puhul nappida ning kiire reageerimine on määrava tähtsusega.

Pererahvaga vesteldes jäi mulje, et loomade eest hoolitsemine oli tahaplaanile jäänud ning mõned olulised sammud tegemata. Pere kaks koera olid küll toidetud, kuid teadmatusest või tahtmatusest vaktsineerimata ja hooldamata. Samuti tundus, et kooliaegsed bioloogiaklassid olid inimestel ununenud, sest kui isane koer oli küll õues ketis, jooksis steriliseerimata emane küla peal vabalt ringi ning tema tiineks jäämine tuli ebameeldiva üllatusena. Täiskasvanud koerad, kes pole loomaarsti kunagi kohanud, olid inimpelglikud ja parasiite täis.

Arglikud koerapojad, kes vaikselt pühade ajal varjupaika saabusid, võitsid kiiresti meie südamed - me hoidsime nad soojas, ravisime ja hellitasime. Muinasjutulise pääsemise vaimus said kutsikad omale pöialpoiste nimed: asjalik uudistaja Ninatark, veidi pahura olekuga Toriseja, omaette istuja Häbelik, nurgas tukkuja Unimüts ja õnnelik uue kodu otsija Õnneseen. Varjupaigas kohanesisid nad kenasti, said kõik vajalikud protseduurid, õppisid inimesi usaldama ja ennastunustavalt mängima.

Otsisime kõigile viiele uued armastavad kodud, kuid mure nende endise pere ja teiste sarnaste pärast jääb alles.

PÄRNU

Möödunud aastal otsisime uue kodu 37 koerale, 226 kassile, 5 küülikule ja 2 meriseale, kirjutab Seyle Juss, Pärnu loomade varjupaiga juhataja.

Uue omaniku leidmiseks neile loomadele kulus keskmiselt 33 päeva, sellest ajast 32% eest tasusid kohalikud omavalitsused ja ülejäänud aja saime loomi hoida tänu meie annetajatele. Tagasi koju aitasime 75 koera ja 56 kassi. Loomade omanikega taasühendamiseks kulus meil keskmiselt 1,5 päeva. Teistesse abivalmis organisatsioonidesse saatsime kodu otsimist jätkama 9 kassi. Käisime 614 väljakutsel, võtsime vastu 5090 telefonipöördumist, tegime 1282 vaktsineerimist, kiibistasime 239 looma, steriliseerisime või kastreerisime 126 looma.

Võiks isegi tõdeda, et eelmine aasta kulges tavapäraselt. Kui koroonapandeemia välja arvata, siis mingit suurt kõrvalekallet ei olnud ja isegi koroonast tulenevate piirangutega suutsime kiiresti kohaneda. Kahjutundega peab nentima, et varjupaika sattuvaid loomi ei jää vähemaks ja töö mõttes oli täiesti tavapärane aasta. Siia kõrvale tuleb kohe rõõmutundega ütelda, et huvi varjupaigaloomade suhtes on kasvanud. Koertele leiame päris kiiresti uued kodud, nii kiiresti, et ühel hetkel ei olnud meil loovutamiseks ühtegi koera. Kassidele pakutakse samuti uusi kodusid, kuid neid on nii palju, et otsa ei saa.

Enamus kasse satub varjupaika hulkuva loomana. Koerte puhul see nii ei ole. Sel aastal toodi enamus koeri meile seetõttu, et koera omanik lahkus taevaradadele ja loom jäi üle, sest mitte keegi lähedastest ega sõpradest ei olnud nõus tema eest hoolitsema. Selline fakt võiks panna mõtlema, mis saab minu lemmikust siis, kui mind enam ei ole. Kindlasti tuleks ette mõelda ja teha ettevalmistusi kasvõi selle näol, et lemmiku tervise

eest on hoolitsetud ja elementaarsed veterinaarprotseduurid tehtud: kiibistamine, vaktsiinid, parasiitidõrjed. Samuti peaks olema lemmik sotsiaalne teiste inimestega, mitte ainult omanikuga. Selle üle peaks mõtlema ka inimesed, kes mingil põhjusel peavad oma loomast loobuma. Nii või teisiti varjupaika jõudnud looma käekäigu eest hoolitsevad edasi hoopis lahked annetajad.

Tänu Varjupaikade MTÜ annetajatele saime parandada veterinaari töötingimusi. Kui enne tungis tuul ja külm ukse vahelt sisse, siis uues soojakus on tuba soe, mis on väga oluline faktor loomadele abi andmisel. Samuti saime soetada spetsiaalsed roostevabast terasest läbi-vaatus- ja operatsioonilaua. Suur-suur tänu toetajatele, kes varjupaiga tingimuste parandamiseks öla alla panevad!

Meie meeskond kasvas ühe töötaja võrra, mis lisas töökorraldusele stabiilsust. See on suureks abiks ja tiim töötab kui õlitatud jalgratas.

Uuelt aastalt ootame, et Pärnumaa Omavalitsuse Liit peab sõna ja ehitate uus varjupaigahoone ning Varjupaikade MTÜ-l on võimalik osaleda teenusepakumise riigihankel. Praegune varjupaik on püsti pandud ainult tänu inimeste tahtejõule ja annetajate abile. Midagi ei ole parata - ajutised soojakud ei pea ajahambale vastu ja nii suure loomade hulga ning raskete töötingimuste juures ei ole varjupaiga majandamine jätkusuutlik.

Eriliseks kujunes varjupaigas aastalõpp, kui toimetasime siia viis pöialpoissi.

TALLINN

Möödunud aastal otsisime uue kodu 47 koerale, 400 kassile, 1 deegule, 1 rotile ja 3 aafrika kääbussilile, kirjutab Carol Liaks, Tallinna loomade varjupaiga juhataja.

Uue omaniku leidmiseks neile loomadele kulus keskmiselt 84 päeva, sellest ajast 15% eest tasus kohalik omavalitsus ja ülejäänud aja saime loomi hoida tänu meie annetajatele. Tagasi koju aitasime 189 koera, 122 kassi, 2 küülikut, 1 merisea ja 1 papagoi. Loomade omanikega taasühendamiseks kulub meil keskmiselt 3 päeva. Teistesse abivalmis organisatsioonidesse saatsime koduotsimist jätkama 43 kassi ja 1 koera. Käisime 1549 väljakutsel, võtsime vastu 13 513 telefonipöördumist, tegime 996 vaksineerimist, kiibistasime 551 looma, steriliseerisime või kastreerisime 310 looma.

Varjupaigal on seljataga muutusterohke aasta. Minul ka, sest asusin varjupaiga juhataja ametikohale augustis. See oli põnev väljakutse ja suur otsus. Juba enne olin olnud pikalt varjupaiga vabatahtlik ja tänu sellele olin varjupaigas toimuvaga kursis. Loomulikult läks sisseelamiseks aega ja seda saan küll öelda, et igav siin ei hakka - iga päev on erinev ja iga loom on erinev.

Varjupaikade MTÜ tegutseb Tallinna linnale kuuluvates spetsiaalselt loomade varjupaigaks ehitatud hoonetes juba pea viis aastat. Linnavalitsus on meie väga hea koostööpartner, kes hoolib siia sattunud loomade heaolust. Vaatamata sellele, et varjupaik on valmis, käib arendamine edasi, et asukad tunneks ennast siinviibimise ajal hästi. Mida siis 2020. aastal linnavalitsus ette

Fotod: Kättri Beljajeva. Moment Pildis

võttis? Koerte väliaedikutele ehitati katused, et oleks kuivem ja tuulevaiksem. Kasside karantiiniruumide seinad said plaaditud ja lisaks paigaldati roostevedad puurid - kõik tehti selleks, et piirata haiguste levikut. Nüüd on pinnad väga hästi puhastatavad ja desinfitseeritavad. Kassid tunnevad ennast uutes puurides paremini, on terved ja tänu sellele liiguvad kiiremini vabapidamistuppa ning tee uude koju on lahti. Ikka selleks, et kassid ennast turvaliselt tunneks, jagati suur kassituba lükandseina kaheks ja nii on meil kahe asemel kolm kassituba, mis võimaldab kasse paremini grupeerida ja kokku paigutada neid, kes omavahel sobivad. Veterinaarosakonnas täiendati operatsioonitoa sisustust ja lisaks saime täisautomaatse groomingu-laua. Tänu kõigele saime loomi efektiivsemalt ja paremini aidata ning loomadele on tagatud heaolu. Suur tänu koostööpartnerile!

Eelmisel aastal oli meil koostöös Põllumajandus- ja toiduametiga lahendada neli juhtumit, mille tulemusena jõudis varjupaika 28 lemmiklooma. Eriisem nendest oli juhtum Hiina harjaskoertega, kellest üks on Nick. Selle loo puhul on tunne, et kuigi oled elus juba kõike näinud, siis ikka suudavad inimesed üllatada ja et mitte vihastada, tuleb ikka imestada.

Nick otsustas valida elu

Kui Nick varjupaika saabus, nägi ta välja nagu paadialune ja samasugused olid koos temaga tulnud kaheksa Hiina harjaskoera. Nad olid elanud läbisegi kolme suure koera ja ligi tosina kassiga ühetoalises korteris. Õue jalutama neid ei viidud, eluaset ei koristatud ja kui loomi hakati varjupaika toimetama, olid ka paljud näinud politseiametnikud näost rohelised - niivõrd jube oli loomade eluase.

Varjupaigas algas koerakarja elu ühe suure pesupäevaga. Nad hakkasid koera moodi välja nägema ja edaspidine paistis lootusrikas, kuni märgati, et Nick kipub ümber kukkuma. Pärast kukkumist võtab aega, kuniks ta jälle püsti saab.

Uuringud selgitasid, et koera tagajalgade põlveliigestes on toimunud muutused, mida ei saa enam tagasi pöörata. Selle protsessi tulemusena on lisaks kõhetunud ka reielihased. Koera esiosas on sama saatus tabanud olavöötme lihaseid. Üheks põhjuseks võis olla borrelioos, mille põdemist uuringud kinnitasid.

Õnneks on Hiina harjaskoer kasvult väike ja kaalult kerge ning tema liigesed ei saa suure koeraga võrdset koormust. Võimlemine ja vesiravi, valuvaigistid ning liigeseid toetavad rohud lubavad Nickil elada üsna koeraväärset elu. Vähemalt jalutuskäikudel on koerakese rind kummis, saba püsti ja traav sama reibas nagu igal teiselgi koeral. Nick on nagu väike haavatud üksikarvik, kes on siiski otsustanud ellu jääda ning täisväärtusliku elu nimel täiel rinnal võidelda.

Väike Nick on üks väga vaikne koer - ta ei haugu ega klähvi. Hämmastava kuulekusega laseb ta enda kallal teha kõik toimingud, olgu selleks vannitamine ja föönitamine või võimlemine ja vesiravi. Nicki suured oonüskmustad silmad vaatavad sulle ikka säravalt ja leplikult otsa.

Selleks, et koera elu oleks valuvaba ja saaks kulgeda normaalselt, tegeleti varjupaigas igapäevaselt tema taastusraviga, mis algas 2020. aasta detsembris. Nick sai valuravi ning varjupaiga veterinaartim viis temaga iga päev läbi võimlemisessiooni. Kord paari nädala jooksul käis Nick vesiravis ja massaažis, mis aitas ta liikumist ning enesetunnet parandada. Nicki tervise lugu on hoiatav näide sellest, mis juhtub, kui lemmiklooma peetakse halbades tingimustes, liikumisvaeguses ja talle ei võimaldata liigiomast käitumist. Leidsime Nickile ka uue kodu, kus jätkatakse tema protseduuridega.

 PURINA[®]
GOURMET[™]
— ★ ★ ★ —

“ Avasta kõige
ahvatlevamad tekstuurid! ”

 PURINA[®]

Your Pet, Our Passion.[®]

VALGA

Möödunud aastal otsisime uue kodu 19 koerale ja 168 kassile, kirjutab Jana Juhkam, Valga loomade varjupaiga juhataja.

Uue omaniku leidmiseks neile loomadele kulus keskmiselt 141 päeva, sellest ajast 11% eest tasus kohalik omavalitsus ja ülejäänud aja saime loomi hoida tänu meie annetajatele. Tagasi koju aitasime 43 koera ja 11 kassi. Loomade omanikega taasühendamiseks kulus meil keskmiselt pool päeva. Teistesse abivalmis organisatsioonidesse saatsime koduotsimist jätkama 13 kassi. Käisime 253 väljakutsel, võtsime vastu 2311 telefonipöördumist, tegime 176 vaksineerimist, kiibistasime 137 looma, steriliseerisime või kastreerisime 82 looma.

2020. aasta oli samasugune nagu eelnevadki aastad. Seda võin küll öelda, et koroonapiirangute aeg tõi varjupaika teatava vaikuse - inimeste liikumist jäi vähemaks. Ka tuli veidi vähem loomi sisse, sest ilmselt nende hulkumist märgati vähem ja meile ei teatatud. Meie jaoks oli ikka loomi palju, kuid on hea meel, et koju sai ka palju loomi. Eriti hea on, et populaarsete kassipoegade kõrval sai koju palju täiskasvanud kasse, kes muidu kipuvad kauaks varjupaika jääma. Et varjupaiga keskkond oli rahulik, siis muidu ärevad koerad hakkasid ka palju rahulikumalt käituma. Nii mõnigi koer, kes oli pikalt varjupaika jäänud, sest tema käitumine tekitas küsimusi, muutus kukupaiks ja leidis tee inimeste südamesse ning elab nüüdseks uues kodus. Näitena saan tuua Liisbeti, kes ootas uut kodu 900 päeva.

Valga linnas ja maakonnas tegid jätkuvalt muret kassikolooniad. Seal, kus kasse toidetakse, sinna nad ka kogunevad ja sinna tuleb neid juurde. Kui emased ja isased on koos, ei jää järelkasv tulemata ja jälle toimetame pesakondadega emaseid kasse varjupaika. Koloonia vanu asukaid on juba keeruline varjupaika saada, sest nad on nii targad, et püügipuuri ei lähe. Jälle jääb keegi maha, jälle toidetakse, jälle tulevad uued juurde ja see on üks lõputu ring. Üldiselt kulges aasta sujuvalt - loomi tuli sisse, samas läks ka uutesse

kodudesse ja suutsime nad ikka kuidagi ära mahutada.

Traditsioonilised kevadtalgud varjupaiga korrastamiseks jäid ära. Tasapisi ja oma jõududega pidevalt toimetades oleme korrashoiu järje peal hoidnud. 2021. aasta suureks unistuseks on koeretele suure jooksuaediku rajamine, et nad saaks ennast vabalt liigutada.

Eelmise aasta lõpus saime ka koroonapuudutust tunda - sellega oli seotud üks juhtum. Peres, kus oli kolm liiget: kaks vanemat inimest ja koer, jäid mõlemad inimesed haigeks ning esialgu tuli koer varjupaika hoiule, kuniks inimesed terveks saavad. Paranemine võttis pikalt aega ja kui üks inimestest koju sai, ei olnud ta enam võimeline koera eest hoolitsema ja koerake loovutati varjupaigale. Meil on võimalus tema eest hoolitseda ja me otsime talle ruttu uue kodu. Inimeste saatused mõjutavad alati ka neljajalgseid pereliikmeid.

Eriliselt on meie hinge pugunud Ralf, kelle usaldust inimeste vastu kasvasime aasta aega ning detsembris oli selge, et ka Ralfi ootab uus kodu ja tänase päeva seisuga ongi ta päris kodus.

Ustav Ralf, kes oskab inimesi testida

Mõelda vaid - aasta varjupaigas! Ralfile oli seda aega vaja, sest tema oli metsakutsu. Ta elas koerakarjas, keda peeti keset metsi ja kus inimene kaks korda päevas koeri söötmas käis. Alles varjupaigas sai Ralf teada, et maailmas on ka teisi inimesi. Tasapisi õppis ta meid tundma ja usaldama. Meie õppisime Ralfi tundma ja saime teada, et ta on väga hell ja heasüdamlik koer. Ralf on ka väga ilus koer - kõrvad erksalt kikkis, saba rõõmsalt rõngas, muidu kõrberebase karva, aga armsate valgete sokkidega, mis on alati puhtad. Ja silmad, need merevaigukarva mandlisilmad võluvad hetkega.

Et koera võtmine ei ole pesumasinast ost, tegi Ralf kohe kiirelt selgeks. Koeral ei ole on/off nuppu ega programme, millest sobiv valida. Koer on elusolend oma tunnete, kogemuste ja mälestustega - selline on ka Ralf. Ja hoopis Ralf oli see, kes inimest testis. Ta tahtis olla kindel, et inimene, kellele ta oma südame kingib, on pühendunud. Ralf soovis inimesega kohutada vähemalt kolm korda. Esimesel korral võis ta hoopis eemalduda ja vaadata, mida inimene tema usalduse võitmiseks teeb. Kas tal on aega temaga rahulikult rääkida? Kas tal on taskus maiust, mida koerale pakkuda? Kas inimesel on heatahtlikkust ja kannatlikkust, kui Ralf esimese kutsele ei vasta? Teisel korral varjupaika tulles ja koeraga rääkides, usaldas Ralf juba tuttavat häält, ta lähenes, kuid eelistas veidi eemal maiuseid mugistada. Kolmandal korral usaldas koer inimese lõhna ja häält ning oli ise see, kes tuli paisid nuruma.

Tegelikult soovis Ralf sisimas väga inimese juures olla, ainult sellest esimesest takistusest tuli üle saada. Tema kodu on selline, kus koer saab inimese päevatoimetustes kaasa lüüa. Ta ihkab saada tähelepanu ja kõiki neid silitusi, mis eelnevate aastate jooksul on saamata jäänud. Ei ole maailmas ustavamamat sõpra kui Ralf, kui kord on tema usaldus juba võidetud.

Killu pääsemine üle noatera

Ühel kenal kuldse sügispäeval otustasid mammi ja papi minna metsa seenele ning ega ka pohladest ära ei oleks öelnud. Nad leidsid seeni siit ja sealt, kui täiesti tavaliselt alanud päev võttis hoopis teise pöörde. Nimelt märkasid inimesed ühe põõsa all miskit mütsakut. See ei olnud küll seenemütsak, sest see oli karvane ja värises. Mammi-papi leidsid põõsa alt väikese koerakese, kes armsate nõöbisilmadega neile vastu vaatas. Nüüd hakkas mammil ja papil kiire ja tühja neist seentest - koerake oli vaja kiiresti sooja toimetada. Ei tulnud kummalgi neist hetkeksi pähe mõtet, et ah, mul pohlad ja las ta olla, vaid südame põksudes viidi koerake kohe koju.

Kui koer oli turvaliselt ulu all, hakkasid mammi ja papi kodukandis kuulutama ja maad kuulama ega keegi oma pereliiget taga otsi. Ei kippu ega kõppu. Äkki tuli pauk sealt, kus keegi seda oodata ei osanud. Ühel pühapäeva hommikul leidis mammi koera juurest surnult sündinud kutsika ja kõik see haises üsna muret tekitavalt. Koera tiinus ei olnud enne kuidagi välja paistnud, sest koer hoidis rohkem omaette ja väga katsuda ennast ei lasknud. Suures mures helistas papi Viljandi loomade varjupaika, et loomale abi saada. Ei olnud ju ka looma omanikku välja ilmunud. Varjupaigas polnud pikka juttu - apaatse ja mäda eritava koeraga võtsime kohe ette sõidu Tartu Maaülikooli veterinaarlinnikusse, kus koer viidi otseteed operatsioonile, mille käigus opereeriti välja kaks tugevalt ülekantud hulkunud poega. Kiire abi oli vältimatu, vastasel juhul oleks koera elupäevad olnud loetud. Seenemetsast opilauale - see oli pääsemine üle noatera!

Koer oli päästetud ja ta kosus kenasti varjupaiga hoole all. Meie aitasime ta uude kodusse, kus ta veel paljudel kenadel sügispäevadel koos oma inimestega võib muretult jalutuskäikudest rõõmu tunda. Panime talle nimeks Päikes-Killu, sest see väike karvane sõber viis oma uude koju kilukese päikest.

VILJANDI

Möödunud aastal otsisime uue kodu 34 koerale ja 267 kassile, kirjutab Siiri Mängli, Viljandi loomade varjupaiga juhataja.

Uue omaniku leidmiseks neile loomadele kulus keskmiselt 95 päeva, sellest ajast 15% eest tasus kohalik omavalitsus ja ülejäänud aja saime loomi hoida tänu meie annetajatele. Tagasi koju aitasime 48 koera, 27 kassi, 1 küüliku ja 1 mao. Loomade omanikega taasühendamiseks kulus meil keskmiselt 4 päeva. Teistesse abivalmis organisatsioonidesse saatsime koduotsimist jätkama 90 kassi. Käisime 512 väljakutsel, võtsime vastu 3832 telefonipöördumist, tegime 1113 vaktsineerimist, kiibistasime 348 looma, steriliseerisime või kastreerisime 192 looma.

Imelik küll mõelda, aga mulle see koroonaaasta täitsa meeldis. Töö varjupaigas sai ümber korraldatud ja see, et meil ei käi niisama inimesi loomi vaatamas, on väga hästi mõjunud loomade vaimsele tervisele. Me mõistame inimeste soovi tulla loomi nunnutama, sest see pakub positiivseid emotsioone. Samas vaimselt tervel loomal on suurem võimalus uude koju saada ja me lähtume alati loomast. Seda näitab just pelglike loomade avanemine, kui varjupaigaelu rahulikuks muutus. Näiteks sai koju kass Eedik, kes veetis varjupaigas 891 päeva.

Ka inimesed on muutunud ja mõtlevad põhjalikumalt enne looma võtmist, samuti teevad nad põhjaliku eeltöö meie kodulehe abiga.

2020. aastal oli põnevaid väljakutseid, mis olid seotud eksootiliste loomadega - toimetasime varjupaika ühe mao ja ühe kilpkonna, kes jõudsid pärast seiklust õnnelikult oma koju tagasi.

Sügis üllatas meid ebameeldivalt, kui ühel hetkel oli varjupaiga kostil pea 200 kassi. Sellise olukorraga toimetulek

nõudis meeskonnalt ebainimlikku pingutust. Kevadel, kui inimesed kodudes istusid, ei märgatud hulkujaid ja väljakutseid oli vähem ja kõik need hulkurid hakkasid saabuma suve teises pooles ja sügisel. Tavalistel aastatel jaguneb see kevade ja sügise vahel ära.

Kui loomi tuli rohkem sisse, siis ka uutesse kodudesse läks neid rohkem. Lisaks saatsime rekordilise arvu kasse teistesse organisatsioonidesse uut kodu ootama, lausa 90. Neist 80 läksid Pesa-leidjasse, kellega meil on hea koostöö.

Töötajad on rõõmsad, et neil on täiskomplekt tööriideid, milles on mõnus oma igapäevatööd teha. Logodega mugavad riided toetavad ka meeskonna ühtsus- ja kuuluvustunnet.

Loomade kõrval tegeleme me ka inimestega - nimelt on Viljandimaal just meie varjupaik suurimaks partneriks Tartu Vangla kriminaalhooldusosakonnale ja meie juures saab teha ühiskondlikult kasulikke töid. Eelmisel aastal sai töötunde kokku lausa 890 ja töödeks olid niitmine, küttepude lõhkumine ning erinevad remonditööd (plaatimine, värvimine). Tänu sellele oleme korda saanud erinevaid ruume ja varjupaiga ümbrus on korras.

Aasta erilise loomana tõuseb esile Killu, sest koerakese elu rippus juuksekarva otsas ja meie kiire sekkumine päästis ta.

VÖRU

Möödunud aastal otsisime uue kodu 57 koerale ja 153 kassile, kirjutab Relika Rehemets, Võru loomade varjupaiga juhataja.

Uue omaniku leidmiseks neile loomadele kulus keskmiselt 58 päeva, sellest ajast 22% eest tasus kohalik omavalitsus ja ülejäänud aja saime loomi hoida tänu meie annetajatele. Tagasi koju aitasime 37 koera ja 32 kassi. Loomade omanikega taasühendamiseks kulus meil keskmiselt 2 päeva. Käisime 302 väljakutsel, võtsime vastu 4993 telefonipöördumist, tegime 411 vaksineerimist, kiibistasime 227 looma, steriliseerisime või kastreerisime 119 looma.

Kui jaanuar algas talvevaikusega, siis veebruaris tuli lumeuputus. Olime ikka päris hädas, aga kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Meie abipalvet võtsid kuulda Kuperjanovi sõdurpoisid. Esimesena kaevasid nad lumest välja varjupaiga auto, et me saaks väljakutsetele minna ja seejärel puhastati territoorium. Märtsis läks asi tänu pandeemiale keeruliseks, sest pidime töökäimise ümber sättima. Kuna Võrus oli koroonakolle, käisime tööl ükshaaval, et töötajad kokku ei puutuks. See oli raske, sest oleme harjunud koos töötama ja suhtlema. Koroonatõttu jäid ära kevadtaljud ja ka vabatahtlikud ei saanud panustada. Pettumuse valmistas, et Vastseliina maarahvalaati jäi ära. Igal aastal oleme laadal korjanud raha varjupaiga kohendustöödeks, sest nii nagu me siin soojakutes toimetame, peame pidevalt midagi parandama või parendama.

Kogu aeg mõtleme, mida teha, et tõsta loomade heaolu varjupaigas viibimise ajal. Suvise kuumalaine ajal muretseme kliimaseadme, et kasside ruume jahutada, sest plekist soojakus võib päevane temperatuur tõusta väga kõrgele. Suvel alustasime siseboksiga koeraaedikuehitamist, mille saime lõpuks valmis

septembris. Detsembri alguses esitasime taotluse Võru vallale, et saada toetust meetme „Ühistegevuse ja seltsitegevuse toetus MTÜdele” raames. Soovime soetada uue soojaku, kuhu saaks sisustada haigete kasside karantiini, et looma sissetulekul saaks paigutada haiged tervetest eraldi. Selliselt väldime juba eos haiguste levikut ja säästame terveid loomi. Tänu sellele, et nad suudavad terved püsida, nende koju saamise võimalus suureneb.

Tahan tänada kõiki varjupaiga toetajaid, kelle toetus aitab meil loomi hoida ja neil koju jõuda. Tublid on lasteaiad ja koolilapsed, kes kasvavad abistajateks ka ilma võimaluseta varjupaika ekskursioonile tulla. Oleme inimestele selitanud sügavuti, miks ei saa varjupaika ekskursioonile tulla ja mis tähendab loomade heaolu ning see info on hästi vastu võetud. Aitäh!

Suve teises pooles oli meil koostöös Põllumajandus- ja Toiduametiga kaks suurt juhtumit, mille tulemusena võtsime augustis vastu korruga 11 koera ja septembris 13 koera. Koerad tulid kahest majapidamisest, kus nende eest ei suudetud hoolitseda. See, kui varjupaika tuleb korruga nii palju loomi, teeb elu keeruliseks, aga hakkama saime. Tegime koertele ruttu veterinaarsed protseduurid ja asusime usinalt neile uusi kodusid otsima, et nad kiiresti varjupaigast ära saada. Täna on õngi nad kõik uutes kodudes. Aasta eriline säraja on meie Ruby, kes nüüdseks elab samuti oma uues kodus.

Ruby – lihvimata teemant vajab inimese puudutust

Meie hoolealune Ruby polnud veel aastanegi, kuid juba oli ta saanud tunda elu tumedamat poolt. Ühel päeval ilmus mustakarvaline koer ühe Võrumaal asuva talu juurde. Ta oli pelglik, kuid justkui otsis inimese abi. Pererahvalt võttis ta vastu küll toidu, aga oma usaldust ta neile ei kinkinud. Nii ta tuli, sõi kõhu täis ja kadus jälle metsa ning mitte keegi ei teadnud kuhu. Ümberkaudsed pered teda omaks ei tunnistanud, ometi oli koeral kaelas rihmalaadne toode. Käidi ka läheduses otsimas, kas kuskil on näha tema magamisaset, aga polnud sedagi. Kord ilmus koer õuele kinnas suus ja oli näha, et see on olnud tema mänguasi, sest kindapüüdmise mäng oli Ruby selge. Pere soovis väga, et Rubyst saaks nende päris oma koer ning meelitasid ta maiuspiladega aeda. Kuid ometi oli koera hirm inimese läheduse ja inimkäe suhtes nii meeletu, et paanikas kaevas ta ennast ruttu aia alt läbi ja kadus kui tuul. Selline käitumine räägib meile nii mõndagi koera mineviku kohta – teda on inimese poolt väga halvasti koheldud, ta on saanud väga haiget ja see sügav kogemus peegeldub koera käitumises, usaldus inimeste vastu on kadunud.

Et Ruby jooksis ka suurel maanteel autode vahel, siis selline olukord ei saanud jätkuda. Töökogemust ja kavalust kasutades õnnestus meil koer varjupaika toimetada. Koerale tehti veterinaarne ülevaatus ning lisaks sai ta ka korraliku kaelarihma ja oma kuu-diga aediku. Uues olukorras Ruby lausa tardus, sest hirm oli nii suur. Meie oskuslik suhtlemine tõi järk-järgult esile koera tegeliku loomuse.

Ta oli küll veel uje, kuid juba sai uudishimu hirmust võitu, juba ajas Ruby kõrvad erksalt püsti, kui meid nägi ja liputas saba. Päev-päeva kõrval lihvisime tema suhtlemisuskust ja Ruby lõi särava nagu teemant – aeg oli minna uude koju, mida ta ootas pool aastat. Ootus tasus ennast kuhjaga ja Ruby on uues kodus täielikult kohanenud.

PetCity toetab koduta loomi

Aita ka Sina ning tee koduta loomadele ilus
king PetCity annetuskasti!

- ✦ Annetuskastid igas PetCity kaupluses
- ✦ Igakuised annetuskampaaniad

MÄRTSIS VALIK TOOTEID
ILU JA TERVISE HEAKS

Kuni
-30%

Anneta või kingi enda
neljajalgsele sõbrale!

Vaata ka e-poodi » petcity.ee

pet
city

Meie raudvara Lilian

Foto: Varjupaikade MTÜ

Sel aastal täitub 13 aastat varjupaigas ühel meie kõige staažikamal, Pärnu Lilianil. Miks siis Lilian koju pole saanud?

Tegelikult saab Lilian koju iga päev kell 17, siis kui varjupaiga väravad lukku pannakse, kuid igal hommikul on ta tagasi, sest Lilian töötab varjupaigas hooldajana. Kui Varjupaikade MTÜ loodi 2007. aastal, siis alguses palgalisi töötajaid ei olnudki ja Lilian oli üks esimestest, kes 2008. aastal tööle võeti, sest ainult vabatahtlike tööga süsteemset töötavat varjupaika ei olnud võimalik pidada. Võibki öelda, et Lilian on meiega seotud algusaastatest saadik ja näinud kogu meie arengulugu. Hellitavalt hüüame teda kõndivaks raudvaraks ja ajalooliseks mäluks, sest tema teab ja mäletab asju, mida lühema staažiga inimesed ei saagi teada, sest pole näppupidi juures olnud.

Oma lapsepõlvest mäletab Lilian ise, et tassis kogu aeg haavatud linde, kasse ja koeri koju. Vanemad polnud aga nii arusaajad ja sundisid Lilianil loomadele uued kodud otsima. Nüüd käib kodus korda pidamas Liliani täiskasvanud tütar, sest naine ise tassis endiselt kõik väetikesed enda juurde kokku. Läbi aastate on tema kodus kosunud kõikvõimalikud pärslaste tüüpi kassid, sest nende vastu

tunneb Lilian erilist nõrkust.

Varjupaiga elust teab Lilian jututada, kuidas Pärnu varjupaik koosnes vanast rongivagunist ja päevinäinud hamburgeriputkast. Viimati nimetatud oli korruga kõigeks - kehvena tervisega kasside majutamiseks, kontoriks, köögiks ja laoks. Kätepesuks oli seina peal tilaga anum, millesse tuli vesi tassida ja samamoodi tuli solgivesi ämbriga välja viia. Vanas rongivagunis olid siseboksid koertele ja nende kohal boksid kassidele. Vagunit köeti raudahjuga, kus talvel tuli pidevalt tuld all hoida. Lilian räägib, et ei olnud harvad juhud, kui külmal talveööl käidi veel varjupaigas ahju kütmas, et loomadel soe oleks.

Lilian pajatab ka sellest, et algusaegadel oli loomasöögiga väga raske. Mida teha, kui on mitmekümne koera peale 2 kotti toitu? Töötajad ja vabatahtlikud ostsid ise sööki juurde, et loomad näljas ei oleks. Keedeti makarone ja riisi, poest sai allahinnatud lihakraami - nii saadi hakkama. Kui hooldaja ämbri ja kulbiga koerte platsile sammus, olid koerte keeled rullis ümber mokaade.

Lilian on varjupaigas oluline mitte ainult varjupaiga asukatele, vaid ka teistele töötajatele. Tema positiivne ellusuhtumine ja huumor aitab tihti peale rasketest hetkedest üle saada. Ka ajalugu meenutades oskab ta välja

Kui eelnevalt oleme rubriigis „Meie“ tutvustanud meie varjupaiku, nende tekkimislugu ja suuremaid ettevõtmisi, siis nüüd lisame siia juurde ka inimese mõtme ning näitame, kes on need pühendunud töötajad, kes päev-päeva kõrval varjupaikades töötades oma panuse annavad. Ilma töötajate pühendumuseta ei suudaks me oma missiooni täita. Varjupaika sattunud loomade usalduse taastamiseks ja uude koju mineku ettevalmistamiseks on vaja professionaalseid oskusi, kannatlikkust ja suurt südant. Just sellised inimesed meil töötavadki.

tuua seiku, mida saab ainult huumoriga võtta - muudmoodi varjupaigas vastu ei pea. Lugu siis järgmine: varjupaiga heaks kohaks, kus ka kuningas jala käib, oli puidust putka kontori ees, koerakuut kõrval. Kuiväämbla uks kinni ei käinud. Selleks, et ust kinni hoida, oli rihm ukse küljes, kust kinni hoida. Seal pidi hakkama saama nii suvekuumuses kui talvekülmaga. Mõne aasta pärast, kui varjupaigal oli juba kontorisoajak, sai tühjast välikäimlast tööriistakuur, kus hoiti labidaid ja rehasid. Seda ei olnud aga kauaks, sest linnavalitsusel oli oma varandust tagasi vaja ja välikäimla veeti varjupaiga platsilt minema.

Kogu oma tööaja jooksul on Lilian toitnud-kasinud-paitanud-ravitsenud tuhandeid loomi. Kõikide jaoks on tal jätkunud häid sõnu ja pehmeid käsi, ka neile koertele, keda esialgu keegi teine puutada ei söanda. Just Liliani ja teiste hooldajate teene on see, et väärkoheldud loomad hakkavad tasapisi taas inimest kui heasoovlikku olendit hindama.

Ka koroona-aastal on Lilian ikka stoliselt eesliinil ja võtab asja rahulikult. Ise ütleb ta, et tema elus ei ole midagi muutunud, käib töö nagu enne ja teeb kõike seda, mida alati on teinud. Veel lisab Lilian, et töö on töö - loomade eest hoolitses ikka ja muretses nende käekäigu pärast. Liliani enda sõnul on varjupaigas tema unistuste töö ja tal pole kordagi pähe tulnud uut CV-d koostama hakata.

See on tõeline kutsumus ja pühendumine loomadele ning selliseid inimesi nagu Lilian me varjupaikadesse vajamegi. Meie omalt poolt ütleme Lilianile suur, suur aitäh ja soovime veel palju koostööaastaid!

Jõua koju, sõbrake!

KAS ELU ON MÄNG?

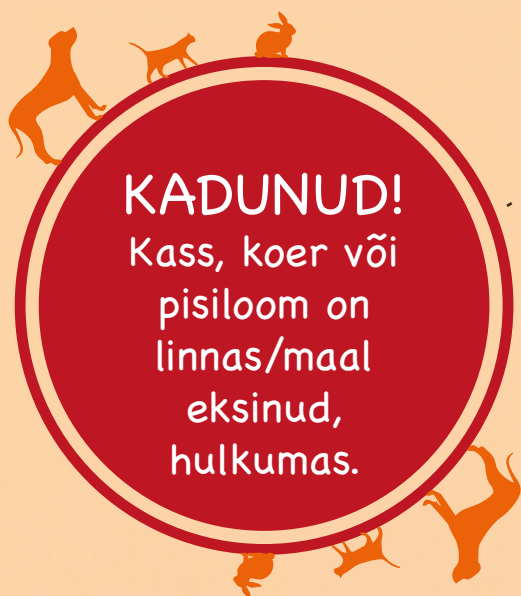
Kuidas võtta! Mängi meie lauamängu kodus koos sõpradega ja saa teada, mis hakkab juhtuma, kui lemmikloom tänavale eksib. Enne mängima asumist vaata, kas sinu neljajalgset pereliikmed on kõik turvaliselt kodus ja tee nende olemine mugavaks.

Kui mängu stsenaarium päriselus rakendub, siis tänaval käib mäng elu ja surma peale. Eksiteel lemmiku kodutee algab hetkest, kui tähelepanelik inimene teatab leitud loomast meie varjupaika. Kojujõudmiseks on kolm erinevat teed – valik sõltub sellest, kas lemmikloom on kiibistatud või mitte.

Meie soov on, et see mäng jääkski lauamänguks ja ükski loom ei oleks tänaval. Hoolitse oma lemmiku eest, et ta püsiks kodus ja jalutuskäigud oleksid turvalised.

Kui su lemmik ei ole kiibistatud, siis ettevaatusabinõuna lase lemmik kiibistada ja kontrolli, et korrektsed andmed saaks lemmikloomaregistrisse kantud. Sel juhul kujuneb kaotsimine lühikeseks seikluseks ja kodutee on kiire ning lühike.

Hoiame üksteist!

KADUNUD!
Kass, koer või
pisiloom on
linnas/maal
eksinud,
hulkumas.

1

"Tere! Kas varjupaik kuuleb? Leidsin looma." Tähelepanelik ja hooliv inimene teeb meile väljakutse.

2

Kooskõlastame väljakutse kohaliku omavalitsusega ja paneme autole hääled sisse. Sõidame välja ja toimetame looma varjupaika hoole alla.

3

Piip-piip! Kontrollime kiibi olemasolu.

6

Piip-piip!
Piip-piip!
Piip-piip!
Kiipi ei ole.

4

Hurraa, loomal on kiip! Saame kiibinumbri ja andmed on ka korralikult registris.

5

"Tere! Helistan loomade varjupaigast. Palun tulge oma lemmikule järele." Võtame omanikuga telefoni teel ühendust ja lepime kokku, millal ta loomale järele tuleb.

Lemmikloom
jõuab oma
koju tagasi

KODU

VARJUPAIKADE MTÜ

Lemmikloom
jõuab oma
uude koju

19

Kui loom võtab sind omaks ja teil omavahel kõik klappib ning ka muud tingimused on täidetud, sõlmime sinuga loovutuslepingu ja lähed koos uue pereliikmega koju.

18

Tuled kokkulepitud ajal varjupaika ja saad loomaga suhelda.

17

Lepime telefoni teel kokku, millal sul on võimalik tulla varjupaika loomaga tutvuma.

16

Kui loom sind kõnetas ja sa soovid tema kohta rohkem teada saada, helista varjupaika ning räägime pikemalt.

15

Tutvustame looma oma kodulehel ja sotsiaalmeedias. Kõikide varjupaigaloomadega saad tutvuda meie kodulehel varjupaik.ee.

14

Samal ajal teeme ettevalmistusi looma uude koju minekuks – teeme kordusvaktsiini, tõrjume korduvalt parasiite ja kui looma vanus lubab, siis steriliseerime või kastreerime.

13

Loom saab endale nime ja hakkame otsima talle uut kodu.

12

Varjupaika jõudmise päevast on möödunud kaks nädalat ja loomale ei ole keegi järele tulnud.

11

Piip-piip! Piip-piip! Piip-piip!
Kiipi ei ole ja loom on karantiinis.

8

Loomaarst vaatab looma üle ja paigutame looma karantiini.

9

14 päeva ootab loom oma vana omanikku.

10

Murelik omanik saab teada, et tema lemmik asub varjupaigas ja helistab meile. Lepime kokku, millal ta lemmikule järele tuleb.

7

Loom jääb varjupaika ja hakkame otsima tema omanikku. Avaldame looma info meie kodulehel varjupaik.ee ja Facebookis.

Lemmikloom
jõuab oma
koju tagasi

Heatahtlikult ja vabalt

Varjupaikade MTÜ heaks tegutseb palju erinevaid inimesi: kuues varjupaigas (Tallinnas, Pärnus, Läänemaal, Valgas, Võrus ja Viljandis) töötab hulganisti spetsialiste, kes oma piirkonnas abi vajavatele loomadele appi sõidavad, neid ravivad ja kasivad, nende toidu, varjualuse ja igapäevaste vajaduste eest hoolitsevad; lisaks tegutseb MTÜ juures hulk erinevate oskuste ja võimalustega vabatahtlikke, kes varjupaigaloomi sotsialiseerivad, neid avalikkusele tutvustavad ja uusi kodusid otsivad. Kui varjupaigatöötajad tegelevad oma hoole alla sattunud loomade kiireloomuliste, olmeliste ja praktiliste murede lahendamise, siis kulub vabatahtlike väe abi ära varjupaigaelanike elu rikastamiseks ja muidugi päris kodu leidmise kiirendamiseks.

*Tänapäeval on paljud teenused ja tegevused interneti kolinud ning varjupaigaloomade stressi vältimiseks ei käi enam juhuslikud inimesed neid külastamas. Seetõttu on kodu otsivate loomade pildistamine ja tutvustamine ning info digitaalne levitamine äärmiselt oluline tegevus, mida just vabatahtlikud teha saavad. Möödunud sügisel lisandus varjupaiga vabatahtlike hulka kamp spetsiifiliste oskustega inimesi, kes võtsid oma hoole alla varjupaiga sotsiaalmeedia näo. Aga kes nad on? Tutvustuse pani kirja **Auri Jürna**.*

Kristin (25) on pärit Läänemaalt ja töötab panganduses. Doris (29), ärijuhtimise ja koeratreeneri haridusega tallinlane, töötab samuti pangas. Auri (36) on kirjandus- ja teatriharidusega tallinlane Estonia teatrist. Koos liitusid nad varjupaiga uue sotsiaalmeedia löögirühmaga ning on juba mõne kuu jooksul rakendanud oma erialaseid ja isiklikke teadmisi-kogemusi varjupaiga Instagrami ja Facebooki profiilide rikastamiseks ja elavdamiseks.

Millest see tuleb, et tegusad ja ambitsioonikad inimesed ühel hetkel oma tempokas elus aega leiavad ja varjupaiga vabatahtlikuks hakkavad?

Doris: “Olen armastanud loomi terve oma elu, nad on olnud minu täielik kirk, kuid ühiskond õpetas, et tuleb teha karjääri. Seega jätkasin pärast

keskkooli eluteed Austraalias, kus õppisin ärijuhtimist (*business management*) ja töötasin mõned aastad. Täna olen olnud Eestis tagasi kolm aastat, töötan pangas, ja olen eluga väga rahul. Kuid siiski kripeldas südamel kirk - loomad.

2020. aasta alguses otsustasin liikuda oma kire poole ning alustasin õpinguid Nordic Education Centre for Dog Trainers koolis. Lisaks olen võtnud osa erinevatest seminaridest, loengutest, veebikursustest, grupitrennidest, koerapordist, varjutanud erinevaid treenereid ja palju muud. Olen kogunud teadmisi koerte psühholoogia kohta ja soov aidata abivajajaid on kasvanud iga päevaga.”

Kristin: “Mulle on alati loomad südamelähedased olnud ja tundsin, et mul on vaba aega, mille soovin pühen-

dada nende aitamisele. Lisaks on tore kohtuda uute huvitavate inimestega ja tahtsin saada ka rohkem kogemusi koertega. Olen olnud vabatahtlik umbes kolm kuud. Mõlgutasin mõtteid kandideerimisest aastakese, enne kui lõpuks avalduse ära saatsin. Esialgu sain vastuse, et vabatahtlikke pole rohkem vaja ja mäletan, et olin selle üle isegi rõõmus, sest see tähendas, et abikäsi on piisavalt. Veidi hiljem loodi aga sotsiaalmeedia vabatahtlike töörühm, mulle saadeti ka kutse infotunnile ja pärast seda alustasimegi oma toreda sotsiaalmeedia grupiga.”

Auri: “Plaanisin ammu varjupaiga vabatahtlikuks tulla, aga ikka tuli midagi muud ette – kool, töö, oma loomasõbrad. Kunagi keskkooli ajal käisin Tiina Toometi kliinikus vabatahtlikuks,

sest tahtsin veterinaariat õppima minna, aga elu läks teisiti. Nüüd varjupaigas toimetades tunnen, nagu oleks kogu aeg seda teinud, nagu oleks koju jõudnud.”

Sotsiaalmeediale keskendunud vabatahtlikud tegelevadki rohkem kirjutamise, pildistamise ja filmimisega; levitavad infot kodu otsivate loomade, varjupaiga tegemiste ja loomapidamise põhitõdede kohta. Aga kui palju on uued vabatahtlikud jõudnud esimeste kuude jooksul teha ja kas sellest on midagi ka kasu olnud?

Kristin: “Kõige aktiivsemalt tegelen Tallinna varjupaiga Instagrami story’dega. Olen käinud ka kassitoas

kasse pildistamas, koertega jalutamas ja pildistamas ning jõudnud kirjutada paar postitust Facebooki tarbeks. Väga meeldib [sel moel loomi aidata]! Loomadega tegelemine on minu jaoks teraapiline tegevus. Samuti on sotsiaalmeedia ja selle võimalused alati minu huvi olnud ja sellega tegelemine aitab ka endal areneda ning uusi oskusi ja teadmisi omandada. Usun, et on küll [minu tegevu-

sest on abi olnud]. Olen veel vähe aega vabatahtlikuna tegutsenud ja täpselt küll öelda ei oska, aga sotsiaalmeedia on võimas tööriist paljude inimesteni jõudmiseks. Kindlasti on see väga efektiivne vahend kodu vajava looma ning sobiva omaniku kokku viimiseks.”

Fotod: Kristin

Fotol: Auri

Doris: “Proovin leida iga nädal aega, et mõne koeraga tegeleda, tree-nida ning luua positiivseid suhteid koera ja inimese vahel. Muidugi ei saa väljuda [varjupaiga] majast ilma kassitoa külastusega. Lisaks olen aidanud sotsiaalmeedias lugudega ning mõtteid, kuidas loomi veel aidata, on palju. See rõõm ja siirus, mida loomad meile edasi annavad, on kirjeldamatu. Olen meeletult tänulik, et mind on tiimi vastu võetud ja saan omalt poolt anda väikese panuse loomade parema tuleviku jaoks.”

Auri: “Olen kirjutanud mõned tutvustused kassidest ja koertest, pildistanud tooteid ja pannud neid müüki, käinud koertega jalutamas, hakanud korrastama varjupaiga ladu jm. Väga meeldib sel moel loomi ja varjupaika aidata, sest ühest küljest saan kasutada ära oskusi, mis mul niigi on, ja teisest küljest on see hea ettekääne kasse ja koeri paitamas käia. Tundub, et natuke kasu on sellest tegevusest ka, sest kassid, kellest tutvustusi oleme kirjutanud, on juba uues kodus.”

Koroona-aasta on näidanud, et olgugi eluolu paljudele raske, pole annetused ja heategevus sugugi langenud — pigem kasvunud ning on tekkinud huvi selle vastu, kuidas endast nõrgemaid aidata. Kes võiks olla varjupaiga vabatahtlik, kellele võiks sellist positsiooni soovitada?

Kristin: “Soovitaksin vabatahtliku töö absoluutselt kõigile, kellele meeldivad loomad ja kellel on vähegi vaba aega ning tahtmist aidata. Varjupaigas on võimalik panustada erinevatel viisidel.”

Doris: “Kui armastad loomi, aga ei tea, kust alustada, on varjupaikade vabatahtlik töö suurepärase võimalus. Loomad õpetavad meile rohkem kui esmapilgul võib tunduda.”

Auri: “Soovitan vabatahtliku tööd kõigile loomasõpradele! Varjupaigas on väga erinevat tüüpi abi vaja ja tegevust leiab igasuguste oskustega inimestele. Inimesed, kes on varjupaigas tööl või vabatahtlikuks, on sõbralikud ja avatud — kohe on tunda, et ühe ja sama asja nimel väljas. Ja varjupaigaloomadega tegelemine õpetab kannatlikkust, hetkes olemist, tähelepanelikkust ja isetust. Pärast on loomadel parem ja endal ka helgem-kergem tunne.”

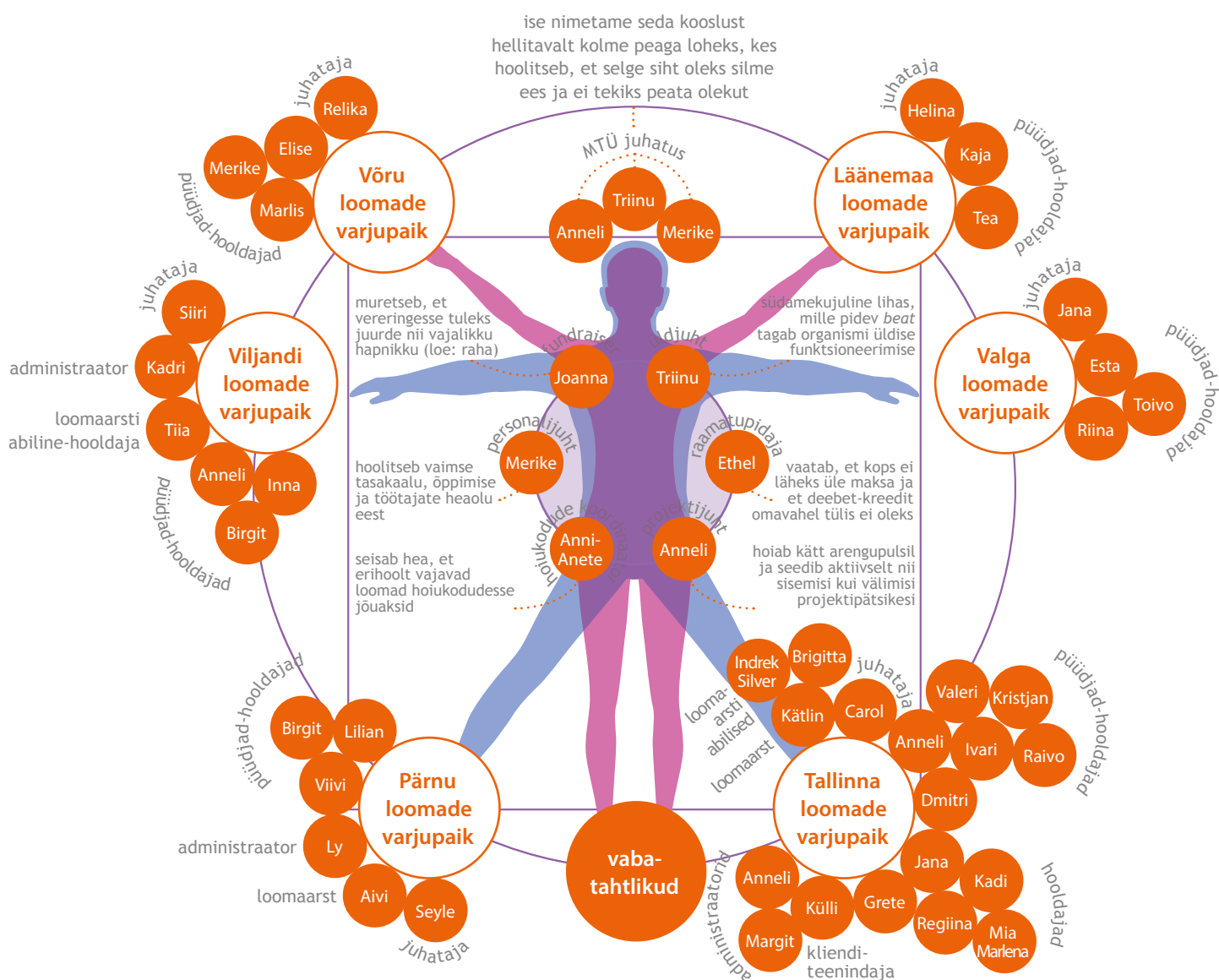
Fotol: Doris

Varjupaikade MTÜ inimese mõõde ehk organisatsioon = organism

Sellest ei saa üle ega ümber, et nii kodused lemmikloomad kui ka varjupaigaasukad sõltuvad inimestest. Ka tänavale sattunud hulkurid on ühel või teisel moel seotud inimese tegemiste või tegemata jätmistega.

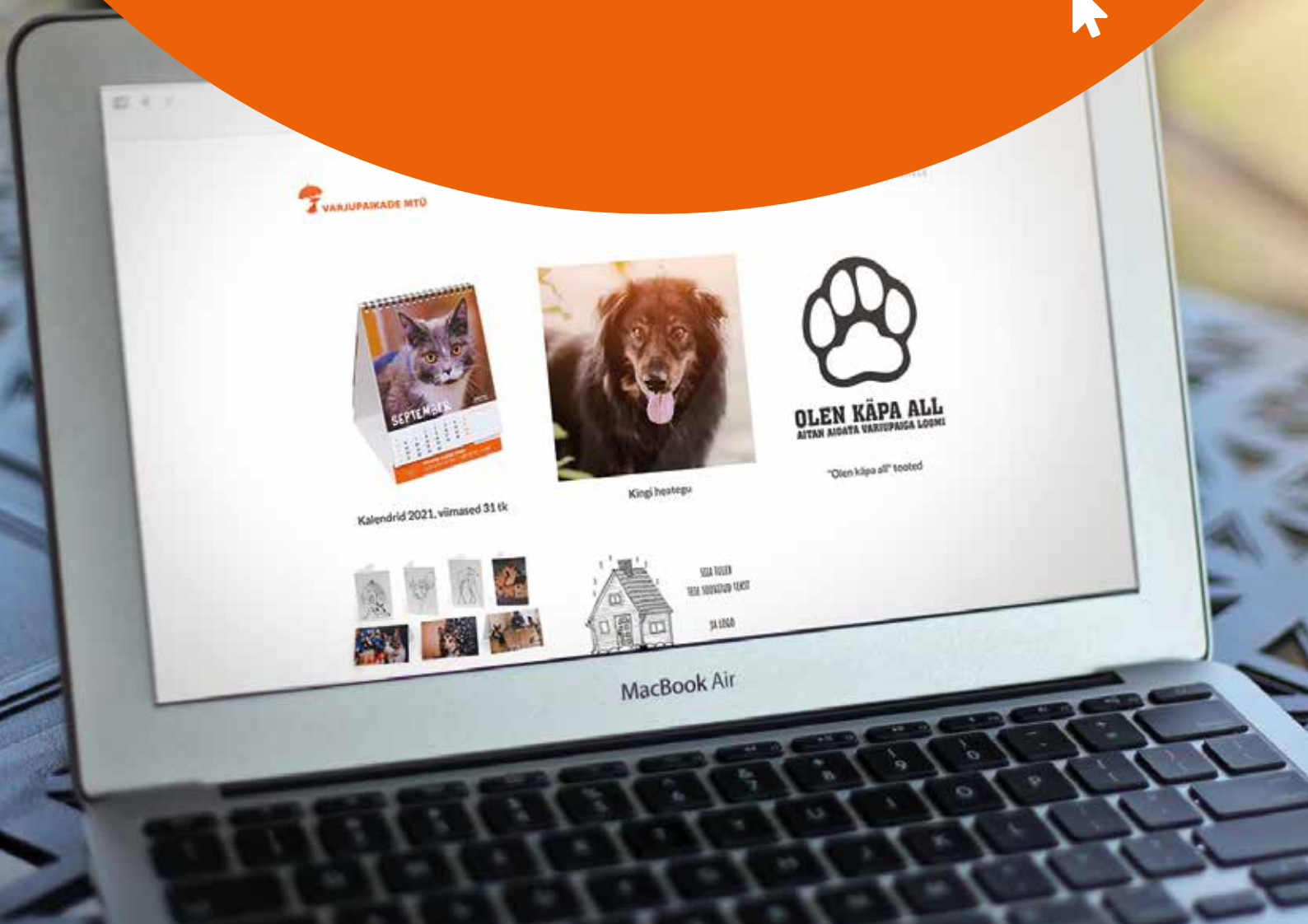
Meid, kes me töötame loomade nimel ja nende abistamiseks Varjupaikade MTÜs, on palju - ligi 50 inimest teevad südamega oma tööd kokku kuues varjupaigas. Mis siis, et varjupaigad asuvad erinevates geograafilistes punktides, siiski moodustame väljast vaadates tervikliku pea, käte-jalgade ja kehaga organismi, mis on kaetud ühise nahaga. Sees on kõik vajalik toimimiseks - skelett (struktuur), vajalikud siseorganid, lihased, vere- ja lümfiringe, närvikiud ja -lõpmed. Iga rakk on vajalik ja täidab organismi toimimiseks oma ülesannet. Me suudame hästi funktsioneerida, kui organism on terve ja tasakaalus.

Varjupaikade juhatajad koordineerivad nii oluliste ihuliikmete tööd ja hoolitsevad, et kusagilt lonkama ei hakkaks. **Administraatorid** võtavad vastu kogu info ja suunavad signaalid õigetesse närvikanalitesse. **Loomaarmedid ja nende abilised** hoolitsevad loomade tervise ja veterinaarprotseduuride eest. **Püüdjad** tegutsevad selle nimel, et hulkuma sattunud loomad turvaliselt varjupaiga hoole alla jõuaksid. **Hooldajate** osavad ja pehmed käed teevad pai ning tagavad loomadele varjupaigas viibimise ajal täieliku hoolitsuse. **Vabatahtlikud** aitavad meid kõiges, kus meil endal jaksu napib või käed-jalad lühikeseks jäävad.

Plaanid varjupaigaloomi aidata ja tahad sellest uhkusega ka teistele teada anda?

Külasta meie e-poodi pood.varjupaik.ee

Osta meie toetajamärgisega tooteid – teed head ja tähelepanu on garanteeritud.
Kui soovid hoopis sõbra või armsama nimel head teha, vali “Kingi heategu” ja tema
postkasti jõuab sinu sõnumiga tänukaart.

Soojad õnnesoovid või tervitused pane teele meie heategevusliku paber-
või e-kaardiga. Vali, millist soovid!

Aitäh, suure südamega annetajad!

Aasta algus lõi ilmselt kõigil kaardid segi ja loomulikult olime ka meie tuleviku osas murelikud. Sest keskmiselt on loom meie hoole all kolm kuud, enne kui talle uue kodu leiame. Kui esimese 14 päeva hoiukulud kannab üldjuhul kohalik omavalitsus, kellega on meil leping, siis alates 15. päevast sõltub looma käekäik täielikult annetustest, kirjutab Joanna Lennard, Varjupaikade MTÜ fundraiser.

Teadmata, kas ja kuidas mõjutab eriolukord meie häid annetajaid, alustasime sihipäraselt tööd lisarahastuse leidmiseks ja toetajate kaasamiseks.

Muutsime oma kodulehe annetuskeskkonna lihtsaks ja mugavaks. Hoidisime uudiskirjadega oma toetajaid ja sõpru varjupaiga tegemistega kursis,

selgitasime sotsiaalmeediakanaleis üha uuesti ja uuesti, miks ja kuidas aitavad annetused loomade elu muuta. Muidugi kutsusime inimesi ka toetajaks hakama.

Suvel, kui piirangud veidi lõdvenesid, hakkasime koos vabatahtlikega üritustel ja kontsertidel käima, kus tutvustasime oma tegevust ja kogusime annetusi. Otsesuhtlus on hindamatu väärtusega.

Kuna me oma meeskonnaga igale poole, kuhu tahaks, ei jõua, kaasasime ka abiväge - ärksad tudengid asusid uksele-uksele käies ja kaubanduskeskustes püsiannetusi koguma, sest just püsiannetused tagavad meie töö jätkusuutlikkuse.

Läbiva niidina katsusime ikka "pildil olla" - ausalt, läbipaistvalt, oma rõõmude ja väljakutsetega.

Nüüd, aastale tagasi vaadates, saame tänutundega tõdeda, et ka keerulis-

tel aegadel läheb eesti inimestele loomade käekäik korda. 2020. aastal pani Varjupaikade MTÜ tööle öla alla 4822 toetajat, neist 1603 püsiannetajana. See kinnitab, et meisse usutakse. Aitäh teile!

2020. aastal toetati meie tegevust 252 612 euroga, mis aitas meil varjupaigaloomade eest hoolt kanda ja uude koju saata 1337 kassi, 218 koera, ühe deegu, kuus küülikut, kaks merisiga, ühe roti ja kolm aafrika kääbussiili.

Iga numbri taga on tegelikult ju lugu - hättasattunud looma ja teda aidanud inimese oma. Ja ainult tänu annetajate toele saame kirjutada õnneliku lõpuga lugusid. Nii lihtne see ongi.

Kui tunned, et tahad ühineda meie püsiannetajate perega, saad seda teha Varjupaikade MTÜ kodulehel varjupaik.ee.

Sinu annetus aitab hoida varjupaigaloomadel kõhu täis, tasuda raviarveid ning hoolitseda nende igapäevaste vajaduste eest, kuni nad oma uut kodu ootavad.

AITÄH!

Supertoit sinu kassile – Purina ONE DualNature jõhvikaga

Purina ONE DualNature jõhvikaga:

- aitab hoida sinu kassi kuseteed tervena
- varustab sinu lemmikut oluliste toitainetega
- pakub sinu kassile tõeliselt rikkalikke maitseid (saadaval kana ja lõhe maitsega)

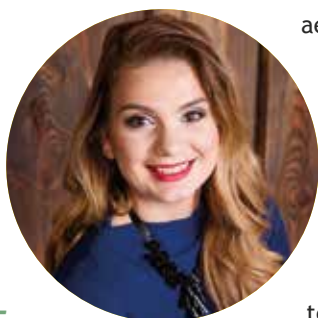
Avasta kahe tekstuuriga krõbinad!

Purina ONE DualNature pakub sinu kassile põnevat kooslust, milles kohtuvad mõnusalt krõmpsud ja hõrgult pehmed krõbinad.

Uus reaalsus

Koroonaaeg tõi uue reaalsuse ka annetuste kogujatele. Need, kes on harjunud aktiivset näost näkku müüki tegema, teavad, et praegu on keerulised ajad. Distsantsi hoidmise ja rahvarohkete avalike ruumide vältimise vajadus ei lase inimestele lähedale astuda, silma vaadata ning oma kolme põhjust annetamiseks veenvalt esitada. Tühi kott aga ei seisa püsti ja sinna annetused eriti ei tiku. Sellest, kuidas siis jõuda potentsiaalse toetajani, kirjutab Kersti Ringmets.

Kindel on see, et seal, kus on annetaja, tasub olla ka vabaihendusel. Seega, tuleb kolida internetti. Tegelikult oleks tulnud sinna kolida juba mõni

aeg tagasi ja küllap seal ka ollakse, kuid sellest on kasu ikka ja ainult siis, kui seal aktiivselt sisu luua. Seega olukorras, kus inimestel on netis surfamiseks ebamõistlikult palju aega, tuleb neile ka tegevust pakkuda. Kuidagi see aeg ju netis surnuks lüüakse! Miks mitte siis juba annetades?

Esimesi üle-eestilisi andmeid selle kohta, kuidas koroonapandeemia meil annetamist on mõjutanud, veel pole. Ühelt poolt teame, et II kvartali töötus on võrreldes eelmise aasta sama ajaga kasvanud 6,5%-lt 9,4%-ni. Töötusele lisaks on paljudes sektorites palkasid vähendatud. See tähendab aga ilmselgelt seda, et abivajajate hulk inimeste seas on kasvanud. Paljud vabaihendid on justkui ühiskonna turvavõrguks ning

nõudlus nende teenuste järele kasvab kriisi ajal hüppeliselt. Abivajajate arvu kasvu näitab ka Toidupangast abi saajate arv, mis on ajakirjanduse andmetel viimasel aastal kolmandiku võrra kasvanud.

Esmapilgul tundub aga, et õnneks on kasvanud ka annetuste hulk. Detsembri keskel sai Vähiliit oma tegutsemisaja suurima eraannetuse, kui ettevõtja Olav Miil annetas liidule 100 000 eurot. Kevadise koroonakriisi esimese laine ajal, kui paljud söögikohad päeva pealt kinni pandi, jagati ülejäänud toit just Toidupanga vahendusel abivajajatele. Ka riik on teatud vabaihendusi suuremas mahus aidata võtnud. Heaks näiteks sellest on Toidupangale antud kriisiabi toetus. Vabaihenduste Liidu ja presidendi eestvedamisel toimusid eelmisel aastal teist korda ka annetamistalgud, millega koguti Swedbanki toel oluliselt rohkem annetusi kui 2019. aastal, koguni 182 000 eurot. Sündis ka

uus päevarekord annetuste kogumisel.

Usun, et võib öelda, et koroonakriis sunnib küll inimesi füüsilist distantsi hoidma, kuid seda enam liidab ühine mure ühiskonda. Kui märtsis saared n-ö lukku pandi ja Saaremaal koroonal erilise kirega möllas, algatati kampaania „Aitame Saaremaad!“. Maiks oli kampaania korras Saaremaa haiglale kogutud kaitsevahendite ja ravimite ostmiseks 365 000 eurot. Juba mitu suve rahvast heategevusele tõmbav Pardiralli toimus sel aastal telesaatenähtuna. Saade läks igati korda, sest sellega koguti rohkem annetusi kui kunagi varem, üle 400 000 euro.

Kui vaatame Swedbanki heategevuslikku portaali „Ma armastan aidata“ ja selle kaudu kogutud annetusi, siis ka seal liigutakse rekordi kursil. Artikli kirjutamise ajal ei ole veel 2020. aasta lõplikud arvud kokku löödud, kuid võime loota erakordselt tublit tulemust.

On ju teada, et jõuludel annetakse tavapäraselt rohkem kui ülejäänud aastal. Seega lubab eelnev justkui edukat lõppu.

Küll aga on teada ka asjaolu, et Eestis umbes 22 000 vabäihendusest koguvad annetusi umbes 150 ning nende hulgast esimesed sada saavad oma kontole kolmveerand kõigist annetustest.

Varjupaikade MTÜ on üks nendest, kes annetuste kogumise nimel töö teeb ja pidevalt pingutab. Koroonaga seoses tekkis neil alguses hirm, et kui inimeste abivajadus suureneb, siis loomade kannatused jäävad tahaplaanile. Õnneks nii ei läinud ja pigem saadi kinnitust, et ka rasketel aegadel ei jäeta neljajalgseid sõpru hätta. Koroonaaastal 2020 Varjupaikade MTÜ-le annetajate arv pea kahekordistus.

Kahjuks ei ole see üleüldine üksteise aitamise meeleolu kahandanud aga oluliselt kodu otsivate kasside-koerte

arvu.

Kui nüüd minna uuesti loo alguse juurde, siis võib öelda, et annetuste kogujad on pidanud koroonal tingimustes lennukaid uusi lahendusi välja mõtlema. Hästi on neil, kes on suutnud suurenenud abivajaduse annetajate teadvusesse viia, sest ka annetuste kogumisel kehtivad kulunud, kuid siiski valiidid rahvatarkused - magaja kassi suhu hiir ei jookse ja kes otsib, see leiab. Tundub, et koroonakriis ja karmid piirangud on aktiivsed ühingud uute värske lahendusteni viinud ning annetajad on neid märganud.

Varjupaikade MTÜ näitel võib öelda, et väga hästi on vastu võetud toetajatele saadetav uudiskiri, kus antakse teada, kuidas ühikul läheb. Tänu kodulehe varjupaik.ee arendamisele on annetamine pangalingi kaudu muudetud võimalikult mugavaks ja käima on lükatud ka heategevuslik e-pood.

Kraapimispuu igale kassile!

Pakume erinevaid kraapimispuid igas mõõdus ja kaalus kassile. Kõik tooted on kohe olemas, ei mingit ootamist! Saab tulla oma silmaga vaatama, mõõtma, katsuma. Asume Tallinnas Kristiines, aadressil Käbliku 5 ning töötame eelnevalt kokku lepitud aegadel.

www.miumjau.ee

Sooduskood: "kapaallajakiri"
15% allahindlus kuni aprilli lõpuni!

Mida toob kevad?

Ühe kassikoloonia tekkimise anatoomia

Otse ja lühidalt vastates toob kevad kassikontserdid ja mure. Igal aastal vastu kevadet hakkame südant valutama saabuva nn kassipojahooaja pärast. Igal aastal saame esitada sama küsimuse – kas tõesti mitte midagi ei muutu? Sest kõik aina kordub ja kordub. Ikka ja jälle lähevad varjupaika saabuvate kasside numbrid lakke. Meie teame, et tegelikult mängitakse kasside kevadise pulmamängu ajal tulevaste eludega kulli ja kirja, kirjutab Anneli Matsi, Variupai-kade MTÜ projektijuht.

Ikka veel liigub tänavatel nn vabakäigukasse. Looduse kõige ürgsem tung on sugutung, sest see tagab liigi säilimise. Nii otsivadki kassid endale kaaslasi, et järglasi saada. See on nende loomumane käitumine ja seda ei saa neile pahaks panna.

Toetudes uuringutele kasside paljunemisest, saab arvutada kasside hulka. Ühe emase kassi paaritumisel saavad tema järglased hulga peale kokku juba nelja aastaga 172 ellujäänud kassipoega, seitsme aasta kokkuvõttes on see arv 2905 ja kümne aastaga on kasside hulk kasvanud 49000ni. Kalkuleerimisel on arvestatud sellega, et osa kasse steriliseeritakse või kastreeritakse, samuti on arvesse võetud kasside ja kassipoegade iga-aastast suremust. Tänavakassi eluiga on lühike – see võib olla ainult paar-kolm aastat. Neist 80% on haiged ja lisaks varitsevad kasse nende elukeskkonnas mitmesugused ohud – liiklus ning maal lisaks metsloomad.

Kodukassid või tänavakassid

Eestis kehtiva seadusandluse järgi on iga lemmikloom, kes liigub ilma omanikuta väljaspool oma kinnist territooriumi, hulkuv loom. Kas nendel kassidel on kuskil kodu, ei saa teada enne, kui mõni neist varjupaiga hoole alla satub. Siis saab kontrollida, kas kass on kiibistatud. Kui kassil on mikrokiip ja andmed on registreeritud, saab tuvastada tema omaniku. Kui kass on kiibistamata, ootab ta 14 päeva oma vana omanikku. 15ndast varjupaigapäevast alates hakkame talle uut kodu otsima. On olnud juhuseid, kus ka paari-kolme kuu möödudes märkab lõpuks vana omanik oma kassi varjupaigast otsida ja too saab vanasse koju tagasi. Siinkohal on ainuke sõnum – laske oma lemmikud kiibistada ja hoolitsege, et korrektsed andmed saaks registreeritud.

Inimese osa tänavakassi saatuses

Kui kassipoeg sünnib, siis alguses on ta maailm tema ema. Kassipoja sotsialiseerumise aeg jääb ajavahemikku 2.-7. elunädal. Selle aja jooksul peab kassipojaga tegelema neli erinevat inimest – ainult siis kasvab temast selline nurrumootor, keda me oma perre soovime. Kui see ajaaken sulgub ja inimestega sotsiaalne side puudub, elab tänaval väikekiskja-metsloom. Sellise kassi taaskodustamine tekitab loomale suurt stressi. Stressis kassi immuunsüsteem nõrgeneb

või kukub hoopis kokku ja eelnevalt terve kass jääb haigeks. Tihti ei suuda väikesed ja nõrgad kassipojad haigusega toime tulla ja surevad vaatamata ravile.

Üsna tavaline info hulkuva kassi kohta, mille varjupaika saab, on umbes selline:

Meie õue asus elama armas kassike. Hakkasime talle süüa panema. Nüüd on ta nii ümmarguseks läinud. Kas te saaks ta varjupaika toimetada? Mis meie nende poegadega siin ikka pihta oskame hakata?

Sel juhul läheb veel hästi, et saame tiine kassimamma varjupaika toimetada, kus ta tited ilmale toob. Me saame nendega tegeleda, et nad kasvaksid sotsiaalseks ja et neile oleks võimalik uued kodud otsida.

Halvem variant on see, kui kassimamma toob tited puuriida sisse, põõningule või kuuri alla, kus keegi neid ei näe. Kassipojad hakkavad ennast näitama 1,5-2 kuu vanuselt ja siis on nad inimeste suhtes pelglikud ja okkalised. See on loomumane käitumine, sest neil on hirm. Nad ei tunne inimest ja nende maailma ning parim kaitse on rünnak –

hambad-küüned tuleb käiku lasta. Suvi läbi panevad inimesed neile toitu ja kui tuleb sügis, siis saame abipalveid: ei jaksa enam kasse süüa, nad on nii suured ja söövad palju ning raha saab otsa; talv on tulemas, neil hakkab külm.

Teatada tuleb kohe, kui ilmub õuele võõras loom, siis saame tema heaks midagi teha.

Siis võitleme tagajärgedega, kuid võtmesõna on ennetamine. Teatada tuleb kohe, kui ilmub õuele võõras loom, siis saame tema heaks midagi teha.

Kassikoloonia teke

Oluline tegur kassikoloonia tekkeks on toidu olemasolu ja vaba juurdepääs sellele. Loomad jäävad paikseks sinna, kus on ressursid. Koloonia suurust reguleerib toidu kogus. Mida rohkem toitu on vabalt saadaval, seda rohkem on kasse. Kui toitu on vähem, siis hakatakse oma vähest ressursi kaitsma ja juurdetulijad aetakse minema. Koloonias elavad emased ja isased kassid saavad järglasi ning nii see kasvab. Lugu võib alguse saada ühest kassist, kes elab tänaval ja keda toitma hakatakse. Kui tal on läheduses koht, kus on võimalik varjuda ja rahulikult magada, siis võibki öelda, et see kass elab seal.

Kassikolooniad on jätkuvalt olemas, kuigi võrreldes varasemate aastatega

on olukord ikka palju paremaks läinud. Me tegutseme viies maakonnas ja Tallinnas. Üldiselt joonistub välja muster, et linnades, kus me tegutseme, enam suuri kolooniaid ei ole või on veel mõned üksikud kohad. Need on linnades mahajäetud hooned, mille ümbrus on võsastunud. Seal on kassidel lihtne peituda. Nad on sellise eluga kohanenud ja neid on ka väga raske kätte saada.

Jätkuvalt on murelapseks suvilarajoonid, kuhu suveks kass võetakse ja sügisel siis maha jäetakse. On ka selliseid suvilarajoone, kus inimesed kasse toidavad, kuid ei võta midagi ette nende paljunemisega.

Maakohtades on kassikolooniaid rohkem. Maal saavad need sageli alguse ühest äravisatud emasest kassist, kes leiab pelgupaiga mõne talu lähedal, kus talukassidele söök õue pannakse. Sageli on isased talukassid kastreerimata ja soovimatu pesakond ei anna ennast kaua oodata.

Lemmikloomapidamise kultuuriga kassikolooniate vastu

Lemmikloomapidamise kultuur Eestis peab paranema. Kultuuri ei saa parandada sunnimeetoditega. Kõigesse, mis puutub lemmikloomadesse, kipuvad inimesed suhtuma väga emotsionaalselt, aga see ei aita neid loomi kuidagi. Tuleb levitada teaduspõhist infot, et teadvustada probleeme. Kui inimesed jõuavad teadvustamisest edasi mõtestamiseni, siis võime loota nende suhtumise muutusele.

Kassikolooniate vastu ei saa võidelda. Seda situatsiooni tuleb ennetada - mitte panna toitu, teatada kohe varjupaika, kui territooriumile ilmub võõras kass jne. Elanikud ja varjupaigad saavad koostööd tehes neid tänavaloomi aidata ja pidurdada nende juurdekasvu.

Kasside paljunemist tuleb vältida. Kassiomanike otsene panus oleks, et kastreerimata või steriliseerimata kasse meil vabalt ringi ei liiguks. Selles

nõudes ei ole midagi imelikku, kuigi kuuleb ka vastuväiteid. Kui ühiskonnas on kokkulepe, et omanikuta loom ringi ei liigu, siis tuleb sellest kinni pidada. Koerte puhul on nõudmised sarnased ja seda ei peeta imelikuks. Ka kodukassile on võimalik ehitada õueaedik, milles luuakse tema isiklik väike maailm. Ka kodukassi saab harjutada traksides ja rihmas jalutama. Selliselt veedate oma lemmikuga koos aega, mitte ei ela erinevaid elusid.

Maal, kus kassidel on teha töö hiierekuninga rollis, tuleb hoolitseda selle eest, et kass oleks steriliseeritud või kastreeritud. Jah, ka isased olgu kastreeritud, mis sest, et isane kass oma poegi koduõue ei too. Sellega välistatakse poegade sündimine kusagil mujal. Müüt, et lõigatud kass enam hiiri ei püüa, on ammu ümber lükatud. Kassikäitumine sellest operatsioonist ei muutu - kes oli enne hea hiirepüüdja, on seda ka edasi ja kes oli laisk, see on laisk edasi.

Lahendus hulkuvate kasside probleemile

Selleks on üks hea lahendus, mis toimib - steriliseerimise ja kastreerimise abil saab populatsiooni arvukust reguleerida.

Meie kuuest varjupaigast uude koju minevad kassid on steriliseeritud ja kastreeritud, kui vanus seda võimaldab. 5-6 kuu vanused kassid saavad juba opereeritud, nooremad lähevad uutesse kodudesse opereerimata. See kohustus jääb uue kodu kanda ja meie usume ikka, et inimesed lepinguga võetud kohustustest kinni peavad.

Välismaa varjupaikades on juba olemas praktika veelgi varasemas eas kast-

reerimise ja steriliseerimisega. Seda on uuritud ning on olemas statistilised andmed, et selline tegevus ei ole loomadele ohtlik. Pigem aitab see hoida populatsiooni kontrolli all ja ennetab hulkuvate loomade teket.

Muidugi tuleb steriliseerida ja kastreerida ka kodudes elavad kassid, kui neid lastakse jätkuvalt õue, ja isegi tubased kassid. Tihti kuuleme vastuseks küsimusele, miks muidu tubane kass varjupaika sattus, et kogemata jäi aken

lahti või lipsas uksest välja. Isegi, kui käiakse kassiga kontrollitult jalutamas, siis innaajal ei hoia teda miski tagasi ja tulemuseks on jälle üks kassipesakond.

Eelnev jutt ei käi tõukasside kohta. Tõukasside aretus ja sellest tulenevad probleemid, ka nn tõulaadsete kasside tootmine, on eraldi teema.

Steriliseerides ühe kassi, päästad sadu, kes jäävad tänavatele sündimata!

Varjupaigast võetud loomale esimene visiit **visiiditasuta!**

*Teie lemmiku
terwise heaks!*

Ülejõe Loomakliinik
J. V. Jannseni 33, Pärnu
E-R 9-18 ja L 10-15
tel 443 3663 või 528 7465
www.vanaloomakliinik.ee

Kantreküla sügavusse peidetud segasummasuvila

Meie niigi mõnusalt kaootilises peres on neljajalgseid askeldajaid oluliselt rohkem kui inimesi. Ja kuigi teinekord, kui kassid on jälle mõne õrnamat sorti vidina riulilt alla tõmmanud või koer õuest tulles end ilma pikema jututa poriste käppadega voodisse tõuganud, tahavad käed jõuetult rüppe vajuda, kaaluvad segaste seltsiliste tegemistega kaasnev nali ja naer rasked hetked kuhjaga üles, kirjutab Üllar Priks elust koos neljajalgsetega.

Mul on kodus alati mõni loom olnud, nii kaua kui end üldse mäletan. Küll aga pole nende kõigi käekäik olnud selline, nagu praegu oleksin soovinud. Ajad olid teistsugused ja mina ilma sõnaõiguseta põngerjas. Nii juhtuski, et kui toakoer Taki nautis viinerikuhjasid menetledes ja koorega magusat kohvi limpsides vanaduspäevi vanaema Singeri masina kasti peal oleskledes ja õue piiludes, siis segavereline õuekoer Jack pidi nurras üksinduses poolelioleva maja krundi servas ketti aheldatuna kuu poole ulu-

ma. Sinna läks õnnetu karvapalli närvikava, mis talle ajale kohaselt karmi lõpu tõi.

Agaga tegelikult ei tahagi ma sellel pikemalt peatuda. Lihtsalt toosama Jack tuli mulle meelde, kui otsustasime päris oma perega esimese koera võtta. Hundikoera meenutav ning esialgu arapoolne krants sai nimeks Ginnu ning valvas meie kodu pikki aastaid, kuni olime sunnitud ta läinud suve lõpus raske haiguse tõttu magama panema.

Naabrimees armastas ikka öelda, et seni kuni Ginnu on õuel, ei julge keegi sauna külmi-kust meie õllesid varastama tulla. Ei julgenudki. Midagi muud samuti mitte. Küll aga oli Ginnu ise imeosav varas ning ühtegi snäkijupikest tema ligiduses lauavee-

rele unustada ei maksnud. Ükskord jäi ta muidugi ka haledalt vahele, kui seisis kenal suvehommikul keset õue, endal prügikasti laperdav kaas ümber kaela tillerdamas nagu uhke auraha.

Takkajärgi meenuvadki Ginnuga seoses ainult naljakad ja armsad lood. Nendes lugudesse lisandus muidugi aastate jooksul teisigi vahvaid tegelasi.

Oli kass nimega Niru, kes end segastel asjaoludel koeraks pidas. Tema nurrub praeguseks samuti kusagil pilvepiiril. Niru kohustused elamises segadust külvata on üle võtnud kaks vahvat kassi - pisike pätt Afro ning rebase mõõtu volask Pontius. Nende sigatsemisi üritavad ohjata ning võimalusel peremehele kaebamas käia arulage bulldog Mannu ning Prantsuse mastif ehk põrgukoer Mõmmi. See, kuidas ma neid neljajalgseid sõpru kutsun, võib lugejale esiti pisut võõras tunduda, aga kui te kuuleks mu hääletooni, saaksite kohe aru, et see ajab üle ääre kõige siiramast armastusest nende vastu.

Kui eakas Mannu eelistab praegu oma päevi veeta pesas põõnates ning ajab end jalule vaid söömiseks ja telerit vaatavate seltsiliste pihta pussutamiseks, siis Mõmmi tahab peremehe tähelepanu ööpäevaringselt. Ma ei julge tema paitamisele ja nõsserdamisele kulutatud aega päevadesse arvutama hakatagi. Ja jalutamas käia on Mõmmiga vahva: esimesed kilomeetrid lohisen tal järel nagu kaltsunukk, kui aga temal võhm otsa lõppeb, tuleb mul kogu sarm ja veenmisoskus mängu panna, et 60-kilost hurmurit seljas koju tassima ei peaks. Ise ta muidugi arvab, et on pisike sülekutsa ning on ootamatult voodis-

se hüpates mu õige mitmel korral nii kenasti ära nikastanud, et tõmba end või hammastega mööda maad EMO-sse.

Kui Mannu kõrvale jätta, siis on kogu see kirju seltskond ühesuguse taustaga. Kõik need jäägitult truud semud on meieni jõudnud varjupaiga kaudu. Kui kellelegi on nad olnud tüütu kohustus või igapäevast elu segav nuhtlus, siis meie jaoks on nad pere liikmed. Nad on kamraadid, kellega lähaksin iga kell luurele, ja kui vaja, siis ka päris lahingusse. Mitte kordagi pole ma nende silmadesse vaadates tundnud kahetsust, et me teed ristusid. Vastupidi, ma ei kujuta oma elu ilma selle segasummasuvilata ettegi.

Nagu kassidest ja koertest veel vähe oleks, suurenes hiljuti meie leibkond veel kahe tüübi - Sonicu ja Tofu - võrra.

Tõsi, päevalguses neid eriti ei näe, aga kui öhtul lapse toast läbilõikavat kriuksumist kostma hakkab, võib kindel olla, et jooksuratas on kuumaks aetud ning soolestikku tühjendama asutud. Vaevalt, et ära arvate, kes seal lammutavad. Ütlen ise - need on Aafrika kääbussiihid, kes päästeti ühest räpasest korterist koos paarikümne iseenda hooleks jäetud loomaga.

Siilid on saanud täieõiguslikeks Prikside klanni liikmeteks. Ja mina tunnen end kui Ace Ventura ning hoian salami si põialt, et kallis kaasa äkitselt mõne paabulinnu või nugisega tuppa sisse ei sajak. Sest ega ma talle "ei" küll öelda ei söandaks. Ma loodan, et ka sinus, kes sa seda ajakirja praegu sirvid, on piisavalt Ace Venturat, et varjupaika sattunud hingelistele uus võimalus anda.

2020 = 20 000

Täpsemalt küll 20 625 lemmiklooma, keda Varjupaikade MTÜ on abistanud alates oma tegutsemise algusest 2007. aasta 21. veebruarist kuni 2020. aasta lõpuni.

Selle aja jooksul oleme otsinud uue kodu 14 670 loomale, neist 10 952 kassile, 3587 koerale ja 131 pisiloomale. Loomadele uute kodude otsimine on meie ühingu suur missioon.

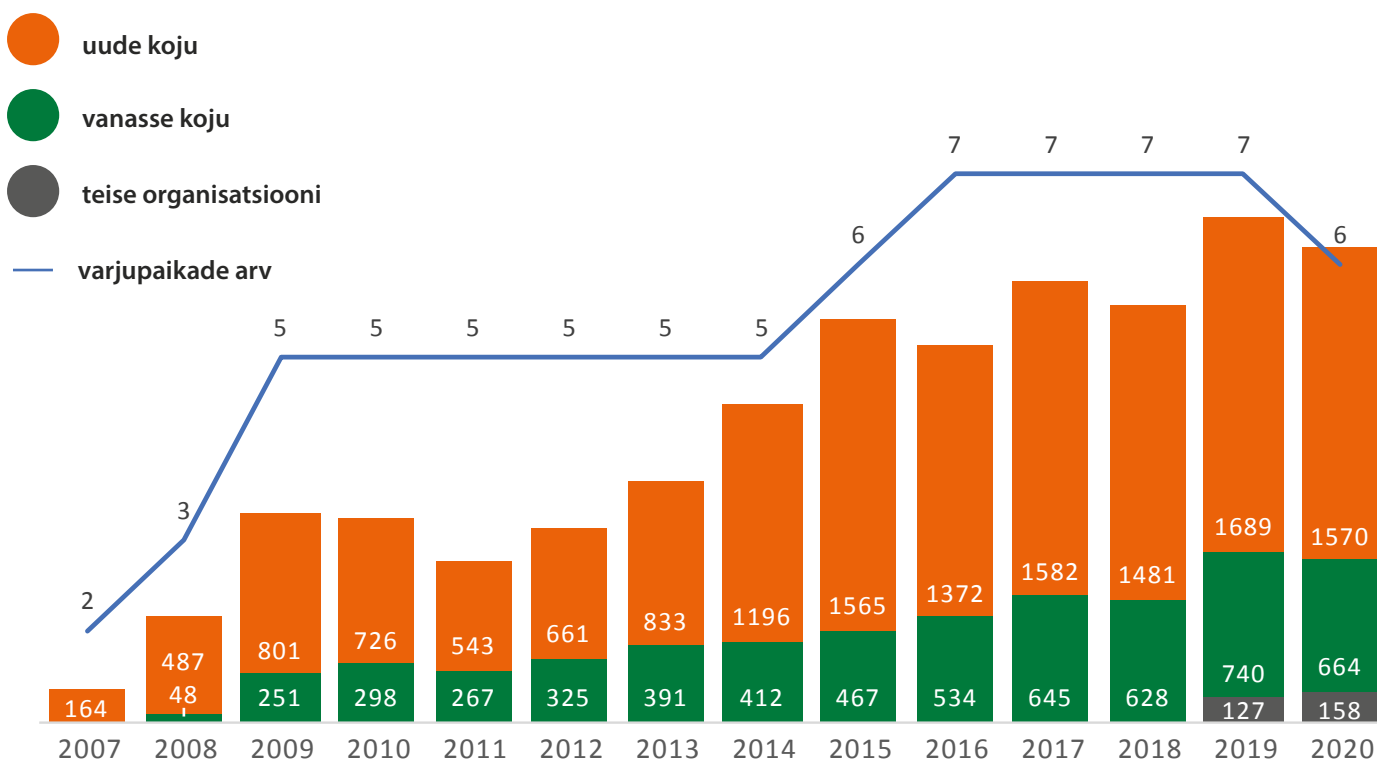
Sama perioodi jooksul oleme vanasse koju tagasi aidanud 5670 looma, neist 3911 koera, 1736 kassi ja 23 pisilooma. Ka see on osa meie ühingu missioonist, mis on võrdväärne uute kodude otsimisega. Eelnevatel aastatel oleme palju rääkinud uute kodude otsi-

misest ja presenteerinud suurt uute kodude arvu. Samas ei ole see töö, mis me teeme loomade oma pere juurde ehk vanasse koju tagasi aitamiseks, sugugi vähem väärtuslik. Lemmikloom annab perele oma tingimusteta armastuse ja on üliõnnelik, kui saab oma koju tagasi. Ka inimesed, kes tunnevad oma looma suhtes vastutust ja muretsevad tema käekäigu pärast, on tänulikud, kui loom jõuab õnnelikult nende juurde tagasi. Jah, tasuta lõunaid ei ole ja ka sellise teenuse eest tuleb maksta nii nagu näiteks loomakliinikus arsti vastuvõtul. Rõõmus pere taasühinemine kaalub emotsionaalselt kõik üle. Selles töös aitaks meid palju, kui lemmikloomaomanikud laseksid oma loomad kiibistada. Loomad ei ole siis *incognito* ja meie

saame nad omanikega taas kokku viia. Koerte kiibistamisega on lood paremad, aga oma koju tagasi jõuab murettekitavalt vähe kasse.

Teistes organisatsioonides oleme saatnud uut kodu ootama 285 looma, neist 284 kassi ja ühe koera. Koostöö on väga oluline, sest nii saame aidata hoopis rohkem loomi.

Kui võrrelda statistiliselt loomade numbreid aastatel 2019 vs 2020, siis tuleb arvesse võtta, et 2019. aastal tegutsesime seitsmes varjupaigas, aga 2020. aasta 1. maist on meil kuus varjupaika. Kui eelnevatel aastatel suurenes koju saajate hulk 1% kaupa või jäi hoopis samaks, siis 2020. aastal aitasime koju 6% rohkem loomi kui 2019. aastal.

Varjupaikade MTÜ aastal 2020

Kokku aitasime 2020. aastal

2 392

looma

VARJUPAIKADE MTÜ

Lisaks koertele ja kassidele aitasime veel küülikuid, rotte, merisigu, kääbussiile ja ühte deegut, tuhkrut, madu ning papagoid.

Lisaks aitasime **133 lemmiklooma** Koduotsija programmi kaudu otse vanast kodust uude kodusse.

664

looma

aitasime tagasi koju

402 koera

256 kassi

6 pisilooma

Selleks kulus keskmiselt **2 päeva**.

1 570

loomale

otsisime uue kodu

218 koerale

1 399 kassile

13 pisiloomale

Selleks kulus keskmiselt **80 päeva**.

158

looma

andsime üle teistele organisatsioonidele

1 koera

157 kassi

123 556

päeva veetsid uude kodusse läinud loomad meie varjupaikades. Sellest **19 964** päeva eest ehk **16%** tasusid kohalikud omavalitsused.

Võtsime vastu

31 964

telefonipöördumist

Käisime

3 381

väljakutsel

Tegime

4 102

vaktsineerimist

Kiibistasime

1 622

looma

Steriliseerisime/kastreerisime

903

looma

Varjupaika jõudis hukkununa

538

looma

Meie missioon

Aitame lemmikloomad koju tagasi, otsime omanikuta lemmikloomadele uued armastavad kodud ja juhime tähelepanu soovimatute lemmikloomade arvukusele.

www.varjupaik.ee

**VARJUPAIGA LOOMADE
KÕIGE SUUREM SÕBER!**

Your Pet, Our Passion.®